

Ч. 2 ЛЮТИЙ 1983

No. 2 FEBRUARY 1983

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XL Ч. 2 ЛЮТИЙ 1983

No. 2 FEBRUARY 1983 Vol. XL

ЗМІСТ

Є. Плужник. Люблю в уяві	1
У.Л. Щоб любити Україну	1
Д-р М. Хом'як. Українська жінка у двох світах	2
Виспід конкурсу Фонду ім. Л. і П. Ковалевих	5
Звернення до учасниць конгресу 1984 р.	5
Я. Гніздівський. XIX Міжнародний Конгрес Експібісів	6
Привітаймо з уродинами	9
Звернення до української громади	10
М. Голод. Не йди	10
Український Музей	11
О-КА. "Шукаю старшої жінки"	12
К. Пігуляк. А наші родини меншають	12
Куток листування	13
Інтерв'ю. І. Чайківська. Адміністрація "Нашого Життя" про свої турботи	14
Об'єднання жінок в Бельгії. Наші садочки	16
Вісті з Централі	18
100-тисячний Фонд ім. О. Лотоцької	19
Вісті СФУЖО. Зміст річника 1982	20
Our Life	22
Наші квіти у вазонках. Нат.	26
М. Цимбаліста. Як зберігати красу осіннього листа	26
Харчування. Риба. Л. Грицив	27
Хроніка. Відділи поза Округами	28
Дописи Відділів	29
Надіслані книжки	30
Посмертні згадки	31
Замість квітів	33, 36 обк.
Річні збори	обкл.

ГОЛОВНА УПРАВА СУА РЕДАЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ "НАШОГО ЖИТТЯ"

108 Second Ave. Редакторка Уляна Любівич
New York, N. Y. 10003 Tel (212) 674-5508
Tel. (212) 533-4646

Український Музей — 203 Second Ave., New York, N. Y. 10003 Tel. (212) 228-0110

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня
Редактор — Уляна Любівич
Редакційна колегія: Світлана Андрушків, Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець. Англомовні сторінки ред. А. Г. Савицька
Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна.

На обгортці: Андрій Мадай. Цвіт будяка. Дереворит
On the cover: Andriy Maday. Flowering Thistle. Woodcut.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices".

Copyright 1983 Ukrainian National Women's League of America, Inc.
International Copyright Secured — All Rights Reserved
Made in U. S. A.

ГОЛОВНА УПРАВА
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська — голова
Теодозія Савицька — 1-ша заступниця
голови
Марія Томоруг — 2-га заступниця голови
Лідія Гладка — 3-тя заступниця голови
Наталія Даниленко — 4-та заступниця
Анна Дидик — протоколярна
секретарка
Марія Савчак — кореспондентна секре-
тарка
Розалія Полчі — англомовна секретарка
Ольга Літелло — касирка
Іванна Ратич — фінансова секретарка
Ольга Гнатейко — вільний член
— вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Марія Крамарчук — організаційна
Оксана Ленець — культурно-освітня
Любов Волинець — музейно-мистецька
Марта Данилюк — виховна
Анна Кравчук — суспільної опіки
Ірена Качанівська — касирка суспільної
опіки стипендій
Ірена Чайківська — пресова
Ірена Куровицька — зв'язків
Марта Федорів — зв'язків
Люїса Сакс — статутова

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ольга Муссаковська — голова
Ірена Кіндрачук, Леся Гой — членки
Евгенія Новаківська
Ростислава Яхницька — заступниці

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ліда Колодчин — Дітройт
Ростислава Матла — Філядельфія
Лідія Магун — Нью-Йорк
Іванна Мартинець — Північний Нью Йорк
Ірина Чайківська — Нью Джерзі
Надія Дейчаківська — Округа Огайо
Евстахія Струтинська — Чикаго
Анна Любинська — Нова Англія
Тетяна Дурбак — Південний Нью Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА
"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
Notting Hill Gate, London W 2

АВСТРАЛІЯ:

"Library & Book Suppyk"
16a Prospect St.
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovich
c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2.
France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 Munchen 5, Rumfordstr. 21

ЩОБ ЛЮБИТИ УКРАЇНУ І ШИРИТИ ПРАВДУ ПРО НЕЇ, ТРЕБА ПРО НЕЇ ЗНАТИ.

Місяць лютий, уже традиційно, присвячений пам'яті жінок-героїнь. Цю дату визначила смерть двох жінок: Ольги Басарабової, яка згинула закатована в польській тюрмі у Львові у лютому 1924 р. і Олени Теліги, яку wraz з чоловіком Михайлом замордували німці в Бабиному Ярі в лютому 1942 р. Дві, такі різні, жіночі постаті стали символами жінок, яких і вчислити важко, а які згинули героїською смертю з любови до своєї батьківщини. Згадуємо їх зворушливими словами, може, із сльозами, молитвами-панахидами, академіями. У цей спосіб не тільки віддаємо їм пошану, але намагаємося, щоб пам'ять про них була живою. Хочемо, щоб наступне покоління знало про них, гордилося ними. Хочемо щоб ця пам'ять збуджувала і закріплювала в молодшому поколінні любов до свого народу, до батьківщини.

Чи вистане тільки згадувати про тих, що з любови до України віддали своє життя? Чи такі згадки, хоча б у найкращій формі, програма на високому рівні, найпалкіше слово промовця можуть стати помістом між сучасною молоддю людиною, а батьківщиною її предків? Вона родилася, живе, навчається в інших умовах як її батьки чи діди. На неї звідусіль напливають інформації, проблеми, напрямні; зарисовуються різні життєві цілі. У цьому вільному світі перед нею стоїть різних доріг. Чому вона у життєвого шляху має числитися з тим, що для старшого покоління є найважливішим: це добро батьківщини? А при тому ми, які цю батьківщину, чи цей наряд репрезентуємо, чи ставимо перед молодшим поколінням привабливий і вартісний його образ? Чи слова, промови, спогади про героїв і їхню посвяту та любов до України можуть заслонити картину еміграційної спільноти, яка якже часто не притягає, а відпихає? Цієї спільноти, яка не вміє навіть вислухати думки іншої людини, яку вона зачислила до не-любого їй середовища чи групи; спільноти, яка завжди підкреслює те що ділить, а не те що єднає!

Любимо те що знаємо. Тим глибша любов чим більше пізнаємо предмет любови. Чим більше для нього працюємо, тим більше прив'язуємося до нього. Садівник любить рослину яку плекає, він вивчає як її плекати. Хлібороб любить землю яку оре, в яку кидає зерно.

Якщо хочемо, щоб наша батьківщина стала рідною нашим дітям, треба щоб вони здобули й поглиблювали знання про неї. Це знання, студії необхідні інколи й нам, які, може, знаємо деякі факти тільки поверховно, без насвітлення обставин, які їх спричинили, чи які вплинули на вислід. А таке знання кінчене, коли приходить спростовувати мильні інформації про Україну. І для того теж треба і нам і нашим дітям бути озброєними в знання.

Наші вороги крім того що винищують наш наряд фізично, дбають про те, щоб зникли всі сліди славного минулого. Це замовчування, перекручування, засипування порохом забуття могло б довести до того, що наряд наш перестав би існувати як само-

ЄВГЕН ПЛУЖНИК

*

Люблю в уяві декілька сторінок
Історії назад перегорнуть:
Яснішає мені далека путь,
Що приведе на землю відпочинок!
Коли відчую я міцний зв'язок
Між днем біжучим і простором часу,
Такі упевнені стають відразу
Мій кожний порив, кожна думка й крок.

І ось старанно в пам'яті ховаю
Я спогади великі і дрібні —
Бо і минулі, і прийдешні дні —
Мов сходи ті, що я по них ступаю,
Де незліченні споминів скарби,
Часів минулих досвід і наука —
Мені єдина певна запорука,
Від помилок, що я їх був робив!

Три збірки. Інститут Літератури ім. Михайла Ореста 1979.

стійний, а достосувався б до "вимріяного" ворогами образу "молодшого брата" великого русського народу. Але як перла що її родить зрана мушля так постав рух шестидесятників і промовив своє слово. Кажучи словами Євгена Сверстюка:

"Але що робити з новими жертвами деморалізації, з породженими духовною дистрофією молодиками, які нахабнуватю зверхню посміхаються над тим, чого не розуміють, і глузують із власної матері? Коли захитується ґрунт під ногами, мимоволі шукаєш певної точки опору і хапаєшся за сторінку літопису, за козацькі реліквії, за собори минулого — як згублену тайну духовного оціління; бо мали ж вони таку чудодійну силу, яка виробляла людей в лицарів."

За такі і подібні твердження Євген Сверстюк, як і багато інших заплатили волею, здоров'ям, розлукою з рідними, а то й життям. То ж нам яким у вільному світі не грозить кара за вільне слово і студії згідні з зацікавленням, треба звернути свою увагу на вивчення історії нашого народу. Деякі учені молодшого покоління, які уже тут кінчили студії зацікавилися історією України у різномірних її відтинках.

Стаття-промова д-р Марти Богачевської-Хомяк на наступних сторінках "Нашого Життя" виявляє якими дорогами йде думка й знання вченого, який шукає слідів минулого у джерелах.

Студії і знання минулого дасть тло героїчним постатям яких річниця відзначаємо. Тоді вони зв'яжуть молодші покоління з минулим, дадуть їм почуття приналежності до великого народу а, може, допоможуть вибрати свій власний шлях з-поміж тисячі доріг які стеляться перед ними у вільному світі.

У.Л.

**Євген Сверстюк. "Собор у рштованні", есеї "Опори духу". Українське Видавництво Смолоскип ім. В. Симоненка. Париж-Балтімор. 1970*

УКРАЇНСЬКА ЖІНКА В ДВОХ СВІТАХ

ДОПОВІДЬ ПІД ЧАС ВІДКРИТТЯ КОНФЕРЕНЦІЇ "УКРАЇНСЬКА ЖІНКА У ДВОХ СВІТАХ" 2-ГО ЖОВТНЯ 1982 р.

Мої два світи це сучасний світ, в якому ми живемо, і історичний, минулий світ, частини якого я досліджую та намагаюсь представити слухачам і читачам. Коли я почала досліджувати український жіночий рух, історію українського жіноцтва, мій історичний світ наново поглибився.

Зараз я хочу накреслити декілька сполучників які єднають нас усіх з жінками в Україні минулих десятиріч та сторіч. Я хочу пригадати, а декому і сказати, чим був фемінізм в Україні, які "жіночі питання" турбували наших попередниць і які елементи в нашій історії мають пряме відношення до нас.

Сьогодні, коли хтось каже, що цікавиться жіночим питанням, це значить "чимсь маргінесовим", чимсь насправді неіснуючим, бо цей же сьогодні вже немає наявної дискримінації жінок і тим самим, мовляв, немає жадного жіночого питання.

Правду сказати, мені не прийшло б на думку вивчати історію українського жіночого руху з тієї простої причини, що я навіть не знала, що був український жіночий рух у будь-якій мірі відмінний від жіночих рухів в інших країнах. Звідки мені це знати, коли самі учасниці цих рухів не помічали унікальності своїх новотворів? Був Союз Українок — це я знала. Були письменниці українки — це всі знали. Але якісь жіночі рухи? Вони не були в центрі зацікавлення істориків, а тим більше початкуючих істориків. Переглянувши тисячі сторінок архівного матеріалу, періодичної літератури, мемуаристики, белетристики, після розмов і листування з діячами недавнього минулого я зрозуміла не тільки наявність українського жіночого руху, але і його унікальність і вклад, який він дав у розвиток суспільства.

Коли ми поглянемо на життя жінки, коли ми глянемо на наше власне життя, прийдемо до висновку, що ці так звані "жіночі питання" є центральними питаннями громади. І тільки через те, що громада не надто цікавиться ними, вони стали "жіночими питаннями". Подивімся, чим цікавляться жіночі організації, чим цікавляться в Об'єднаних націях і цікавились у Лізі Націй раніше: суспільна опіка — це є "жіноче питання"; виховання дітей — це "жіноче питання"; освіта, здоров'я — це "жіночі питання". Але ж вони разом є суттєвими питаннями цілої спільноти. Без того, щоб хтось цікавився і розв'язував ці питання, не було б громади. Таким чином ми не можемо говорити про ці справи як про "жіночі питання", бо насправді вони є вселюдськими питаннями.

Але ми жінки часто не дивимось на справу з точки зору потреби громади. Навпаки, в нас є тенденція бачити тільки ролі жінки в родині, як мами,

Д-р Марта Богачевська-Хомяк промовляє
Dr. M. Bohachevska — Chomiak speaking.

виховниці дітей, жрекині родинного вогнища та носія народних цінностей. В такій інтерпретації жінка опиняється у зачарованому колі родини: ідентифікуємо її не як одиницю, а як істоту, яка діє у стосунку до когось — донька, дружина, мама. Ті з нас, які звертають на це увагу, вважаються феміністками, а слово феміністка здебільшого має згідливе значення.

В українській громаді майже немає дискусії про фемінізм. Пригадую, що десять років тому мене попросили написати статтю про фемінізм. Вона не викликала великої дискусії. У статті, само собою, я зазначила, що не вважаю себе феміністкою і з фемінізмом не маю нічого спільного. Аналізуючи це, тепер приходжу до висновку, що я воювала проти етикетки, проти неправильного значення, якого це питання в громаді набрало. Дозвольте подати аналогічний приклад: Ірена Книш свого часу написала незвичайно цінну працю про Наталію Кобринську (яку видала власним коштом.) Недавно, в іншій збірній праці я натрапила на згадку про Ірену Книш — не як про історика чи дослідника літературно-історичних процесів, а як про "ідеолога жіноцтва". Що таке "ідеолог жіноцтва?" Якщо Ірена Книш ідеолог жіноцтва, то кого маємо вважати ідеологом чоловічого роду?

Ми назвали цю конференцію "Жінка у Двох Світах". Жінки завжди живуть на різних площинах. Усі ми з дитинства чуємо про конфлікт: конфлікт материнства і кар'єри: конфлікт цього і того. Чоловіки також живуть на різних площинах, але вони цього або не помічають або не говорять про це. Ми говоримо, і через те створилось враження, що це виключно наш жіночий конфлікт, а не загальнолюдський.

Чоловіки ще тим різняться від жінок, що вони звичайно вважають свою інтерпретацію світу і свою інтерпретацію суспільних явищ центральними інтерпретаціями. Хто пише дипломатичну історію світу доводить, що дипломати керують світом. Хто пише про економічні процеси, пише із святого переконання абсолютної статистичної правди. Хто пише про літературні процеси, пише з небесних висот. Хто пише про історію жіноцтва.. "Пані Марто, коли ви перестанете бавитись цими дрібницями і повернетесь назад до серйозної праці?" Те, що тут ідеться про 55 відсотків цілого українського народу вважається дрібницею!

Справа в тому, що більшість жінок з дитинства не є треновані дефініювати себе у ширшому масштабі, і через те ми дуже часто самі не свідомі важливості наших дій. Коли запитати жінок, які протягом двадцяти років виховували дітей, працювали в батьківських комітетах при школах, збирали громадські фонди на важливі цілі, — коли таких жінок запитати, чим вони займалися, вони скромно відповідають: "О, нічим, насправді", або, "Я була домашньою господинею", або, "дрібницями". Такі жінки негуять свою вартість. Не так чоловіки!

У праці, яку я оце викінчую, я намагаюсь дефініювати жінку у суспільстві і в історичному розвитку. В ході моїх дослідів я була змушена задуматись над нашим власним знанням нашої історії. Так в нашому суспільстві як і в нашій історії жінка завжди відсунена до жіночого "гетта".

Рік 1876 це рік горезвісного Емського указу, коли на східних землях України заборонено друкувати твори українською мовою. Того ж 1876-го року Олена Пчілка, мама Лесі Українки, сестра Михайла Драгоманова, видала книжку *Український Орнамент* (указ забороняв друковане слово — українофобські бюрократи, які укладали його не подумали про орнамент). Ми, які звичайно надто чулі до усіх річниць і до усієї символіки, зовсім переочили символіку цієї книжки Олени Пчілки. А це була, мабуть, перша книжка в цілому світі, видана жінкою, про народній орнамент. Це було ніби живе слово німого народу, яке підтверджувало існування того народу. Народ, якому відібрали мову, заговорив до світу власне тим народнім фолкльором, народнім елементом!

Сама Олена Пчілка — агресивна, енергійна жінка, не була надто люблена своїми сучасниками. Її брат — широковідомий і поважаний Михайло Драгоманів — кепкував, що вона не дуже інтелігентна — це про жінку, яка виховала і вивчила четверо дітей дома, зберігаючи їх перед русифікацією в школах.

Збереження українського фолкльору, збереження традицій це тільки один з аспектів, одна з ознак нашого українства. Ми повинні також мати на увазі те, що нам треба пристосуватись до ширшого світу, саме до того світу, від якого материк тепер ізольований.

Україна є ізольована від нових течій, від яких ми не є відтіаті. Через те нам треба до якоїсь міри дефініювати ці течії для України і для себе самих.

Життя завжди проходить через призму в різні площини і ми інтегруємо ці площини, переходимо з ролі в ролю, з площини на площину. Нам треба краще вивчити інтеграцію одиниці з різними площинами. Однією з важливіших наших проблем під сучасну пору є те, що світ став більш мобільний: люди пересуваються швидше з ролі в ролю, з класу в класу, з держави до держави. За таких умов жінки можуть зіграти ключеву роллю. Серед жінок завжди була менша тенденція до ідеологічної призми світосприймання та ідеологічної ексклюзивності. Ця конференція наявно ілюструє відсутність ідеологічної ексклюзивності. Жіночі організації, зокрема українські жіночі організації, починаючи з 1860-их, а ще більше 1870-их і 1880-их років дотепер, характерні дуже практичним і прагматичним підходом до своєї праці жінки звичайно не теоризують. Жінки звичайно не сідають і не виробляють програм, не пишуть маніфестів. Жінки збираються і беруться того, що конечно треба зробити: починаючи від дитячих садків, починаючи від літератури, починаючи від всякого роду імпрез, від харитативно-допомогових заходів і не поминаючи міжнароднього типу репрезентацій. (Однією з причин чому не було відкритих атак на українські жіночі організації, було те, що жінки українки здобули собі доступ до міжнародніх організацій. Ще в половині 1880-их років Христина Алчевська виступала в Парижі на одній з перших світових жіночих конференцій як представник недільних шкіл цілої Російської Імперії. Жаден з українських чоловіків не мав тоді подібного форуму!) Доступ українських жіночих організацій до міжнародніх форумів був зокрема важливий після поразки визвольних змагань у 1920-их і 1930-их роках. Але через те, що жінки не звикли бачити себе через цілу призму світового масштабу, чи суспільного масштабу, вони не підкреслювали цієї центральної ролі своїх власних організацій.

Ми часто забуваємо, що стоїмо на раменах других жінок, про існування яких ми не знаємо. Серед тих жінок є багато українок.

Мої власні досліді над історією жіночих рухів взагалі спонукали мене стати членом Союзу Українок. Чим глибше я входжу в історію жінок, тим більше відкрито і переконливо я можу сказати; Так, це є важлива проблема. Так, я не маю нічого проти того, коли ви хочете називати мене феміністкою. Я також не маю нічого проти, коли хочете називати мене українкою, або льяльною громадянкою Америки.

Ми не досить знаємо історію українського жіночого руху. Часто через прірву між старшим і так званим молодшим поколінням: ми не знаємо історії наших попередниць. Причини цього прості: жінки не писали історії, не вивчали історії, не цікавились історією. (Я свідомо вдаюся у риторичну гіперболу — це наслідок кількарічних дослідів доступних мені джерельних матеріалів, які явилися першовідкриттям в стосунку до загальновідомих фактів і написаних досі праць.)

Дозвольте накреслити тільки чотири аспекти

українського жіночого руху, в яких українські жінки дали вклад у розвиток не тільки української спільноти, але у розвиток жіноцтва взагалі.

В першу чергу, на Україні жінки мали тенденцію дефініювати фемінізм у значенні автономії одиниці, прав одиниці — так жінки як чоловіка. Але тому що український історичний розвиток завжди проходив на якійсь грані, завжди хтось звідкись нас атакував, життя жінки українки було дуже подібне до життя жінки американського заходу — *frontier woman* — яка була самопевна і уміла давати собі раду. Це характеристика зокрема жінок козащини, але й пізніших періодів. Я була здивована висновками деяких патріотичних українських авторів, які без доказів твердили у своїх статтях, що життя і досвід українських і російських жінок були засадничо подібні. Вони зовсім переочували специфіку життя на окраїнах, те що ми тут називаємо *frontier experience*, що так характеризувало жінок козацької доби. Одинока фемістична повість яку ми маємо — "Царівна" Ольги Кобилянської — підкреслює саме це змагання до автономії одиниці, змагання, яке веде саме жінка. Такий підхід характеризує сучасну феміністичну філософію: визволення — так; але після визволення, що? Рівноправність — так, але рівноправність без виправлення умов, які довели до тієї нерівноправности, не має великого значення. І саме тут, Кобилянська схопила суть особистої автономії. Її критики, із Степаном Смалем-Стоцьким на чолі, цього не завважили, а підкреслювали, що немає конфлікту між материнством і творчістю, що Кобилянська навітнула яку то важливу роль грає мама. Само собою, ніхто не твердить, що мама не грає важливої ролі, так само, як ніхто не може твердити, що батько не грає важливої ролі. Але що Кобилянська зробила і що характеризує розвиток фемінізму у міжвоєнному періоді на Україні, це власне наголос на особисту автономію.

Другим важливим аспектом вкладу українського фемінізму у розвиток сучасного фемінізму є особа Наталії Кобринської. Вона перша у світі висунула проблему подвійного навантаження жінки. Кобринська була соціалісткою і її спершу особливо не цікавило жіноче питання. Соціалістів в першій мірі цікавило розв'язання соціальних питань. Однак швидко Кобринська зрозуміла, що саме налагодження економічних проблем не розв'яже проблем, які стоять перед жінками. Вона зайшла в дискусію з Кларою Цеткін, ідеологом соціал-демократичного руху в Західній Європі, і аргументи Кобринської висунені у 1880-их і 1890-их роках це наче передбачення того, що сталося з жінками в Радянському Союзі і в інших країнах Східної Європи сорок і п'ятдесят років пізніше. Навіть, якщо прийде до будь-якого соціалізму — твердила Кобринська — і якщо в умовах соціалізму буде заповнення жіночих прав, жінка буде змушена з економічних причин піти поза хату на заробіток. Без фемінізму, без зміни поглядів мужчин, однак, жінка надалі мусітиме займатись усією домашньою господаркою. Оце і є те подвійне навантаження — *double burden*, про яке стільки говоримо в США.

Однак Кобринську серйозно не трактували наші власні соціалісти, починаючи з Іваном Франком і Михайлом Павликом (до якоїсь міри це було зумовлене особистими відносинами між Павликом і Кобринською.)

Кобринська розвивала цілий міт аргументу, мовляв, мама, яка працює вдома, це мама, яка виховує дітей. Тим часом жінка-селянка не могла собі дозволити на люксус бути виключно мамою, виховницею, дружиною. Кобринська, яка жила на селі, дуже добре знала скільки дітей вмирало, скільки дітей були занедбані, коли жінки ішли працювати в поле, чи коли займалися фізичною працею в хатах без допомоги нинішніх пральних машин, автоматичних кухонь і інших приладів. Ідилічна картина жінки, яка сидить дома, грається з дітьми і чекає на свого чоловіка, це ніщо інше, як міт нашої середньої класи, яка нині може дозволити собі на щось таке. Але жадна жінка-селянка, жадна жінка-робітниця не могла і мріяти про таку люксову ідилію.

Кобринська одна з перших у світі висунула справу того, що вона називала "захоронками" а що ми називаємо дитячими садками (як також того, чого ми часто боїмося, себто — *Daycare centers*) і закликала творення таких "захоронок" в кожному селі. Цю думку підхопили священники, які також бачили проблему, на яку звернула увагу Кобринська. (До речі, вона також доводила, що більш раціонально було б мати центральні кухні-харчівні, бо селяни часто-густо неправильно відживлялись.

І як мали селяни правильно харчуватись, коли жінки, які відали цими справами, мусіли відпрацювати десять і більше годин на полі?)

Такі "захоронки" почали творитись ще за життя Кобринської, але тоді їй не віддано належного. Тоді говорилось, що це чеська ідея, яка перейшла на Україну.

Подібний розвиток, подібна боротьба жінок за їхні права точилась на східних українських землях, хоч донині майже усі твердять, що на Східній Україні фемінізму не було. Причина цього, думаю, є та, що фемінізм на східних землях був ідентифікований з політичним лібералізмом, а російські ліберали не визнавали існування України. Ми майже зовсім забуваємо про боротьбу українського "консервативного" жіноцтва, зокрема в Києві і Харкові, за вищу освіту для жінок. Ми забуваємо про це тому що жінки, які вели перед у цій боротьбі не належали до так званої прогресивної української інтелігенції, і через те про них багато не писалось. Найбільше матеріалів про цих жінок я знайшла в архівах російської поліції. Таким чином, завдяки пильності "охрани" ми можемо нині відтворити цілу боротьбу за жіночі права, зокрема за право на вищу освіту.

Найбільш цікавим вкладом українського фемінізму було те, що я називаю прагматичний фемінізм Союзу України у Східній Галичині, але також в інших частинах західного поселення. Цей прагматичний фемінізм, який уникав всякого роду теоризування, який допоміг модернізувати село, який допоміг піднести освіту жіноцтва, який був піонером у так званій практичній освіті — (*Vocational training*), про яку тепер так багато говориться в Америці, цей фемінізм, який виріс на ґрунті перед- і не-індустріалізованого суспільства, являється конкретним вкладом у фемінізм взагалі. Деякі з творців цього прагматичного фемінізму нині сидять між нами. Союз України, носій цього фемінізму, був єдиною масовою організацією жіноцтва в цілій Європі, яка з'єднувала усі класи суспільства. Пропорційно у Союзі Украї-

ВИСЛІД КОНКУРСУ НА ПРОЗУ З ІСТОРИЧНОЮ ТЕМАТИКОЮ ФОНДУ ІМ. ЛЕСІ І ПЕТРА КОВАЛЕВИХ

Союз Українок Америки повідомляє, що журі Конкурсу Фонду ім. Лесі і Петра Ковалевих в складі: д-р Мирослава Томоруг-Знаєнко, д-ра Ася Гумецька, д-р Лариса М.Л.З. Онишкевич одногослосно призначило тільки одну нагороду, а саме Леонідові Плющеві за його твір "У карнавалі історії".

Журі запропонувало вирізнити твір Дмитра Чуба Нитченка "Люди великого серця", який сповняє важливу літературно-освітню функцію для молоді.

Офіційне вручення нагород пов'язане з зустрічю з авторами та членами журі відбудеться 5-го березня 1983 р. в год. 6-ій по полудні в домівці СУА, 108 Друга Ев. в Нью-Йорку.

Пригадуємо, що розписано уже наступні конкурси, а саме: на науковий історичний твір з датою до 31-го грудня 1984 р., на прозу з історичною тематикою до 31-го грудня 1983 р.

**"НАШЕ ЖИТТЯ" ШУКАЄ СПОНЗОРІВ
ДЛЯ ПЕРЕДПЛАТ ЖУРНАЛУ!**

ЗВЕРНЕННЯ ДО УЧАСНИЦЬ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО КОНГРЕСУ У СТАНИСЛАВОВІ

У травні 1984 р. відбудеться в Нью-Йорку XX-та Конвенція Союзу Українок Америки. При цій нагоді буде відзначене 100-ліття українського жіночого руху і 50-ліття Всеукраїнського Жіночого Конгресу, який відбувся в Станиславові у 1934 р. Екзекутива СУА звертається до учасниць Конгресу з проханням допомогти у відміченні цієї важливої події. На рідних землях не буде святкувань. У вільному світі маємо змогу зібрати матеріал, публікації, біографії визначних жінок — організаторок Конгресу, відгуки у пресі, знімки та пам'ятки й видати їх друком для гідного вшанування праці попередніх поколінь українських жінок.

Сподіємося, що учасниці Конгресу піддержать наш почин і причиняться до поглиблення відомостей, збірки матеріалів, відтворення атмосфери тих часів, щоб зберегти для історії світлий момент українського жіночого руху.

Листування просимо спрямовувати на адресу канцелярії СУА. 108 Second Ave. New York, 10003

Докінчення: УКРАЇНСЬКА ЖІНКА

нок було більше жінок ніж у будь-якій німецькій, французькій чи іншій жіночій організації. Нині, коли мені доводиться говорити на наукових конференціях про діяльність Союзу Українок, я помічаю велике зацікавлення тим, зокрема серед жінок так званого "третього світу", які відразу хочуть знати все, що було написано на цю тему і хочуть точно знати про програми, статuti і маніфести Союзу Українок.

Таким чином починаючи з 1884 року (цю дату ми прийняли зробили ж: "святою", хоч її можна б пересунути на десяток років раніше) українське жіноцтво завжди було активне в громадській праці community action, як тепер модно казати. Другою прикметою українського жіноцтва була праця над собою, або користуючись термінологією, яка декому більш знайома equality in the face of open and hidden discrimination. Ми жінки завжди пробували змагати до рівноправності. Ми не завжди заходили в дискусії на цю тему (хоч частіше, як нам здається), але завжди пробували зіграти якусь важливу роль у нашому суспільстві.

А сьогодні? Наша присутність тут потверджує, що ми не самі, хоч, може, живемо окремо від громад. Ми різномоя віком, місцем поселення, вірою, політичними переконаннями, працею, мовою, зацікавленнями. Але нас єднає переконання, що ми вийшли зі спільности переживань, з одного світу, і прямуємо до другого, за який ми будемо відповідальні.

Якого світу ми хочемо? Яких світів? Між якими двома світами ми знаходимось? Ми не є між двома

світами. Наш світ подвоївся, потроївся, став призмою нашого буття. Але він завжди таким був; ми не завжди це собі усвідомлювали. Ми далі будемо жити на різних площинах.

Чого ми хочемо? Ми хочемо нічого іншого, як того, чого хотіли жінки перед нами. Ми не хочемо нічого іншого, як того чого хотіли чоловіки перед нами. Ми хочемо особистої автономії. Ми хочемо, щоб з нами рахувались як з людьми. Ми хочемо, домагаємось прав людини. Ми хочемо суспільства, яке сприяло б нашому власному розвитку. Всяке інше суспільство, яке пробує накинути на нас свою дефініцію "я" є обмеженим суспільством. Обмежене суспільство не може творити повноправних, повновартісних творчих одиниць, а ми хочемо бути творчими одиницями, ми мусимо бути творчими одиницями, якщо ми хочемо задержати будь-яке українство.

Ми хочемо суспільства без подвійних стандартів, без поділу на стать, на мову, на будь-яку фальшиву ексклюзивність тимчасових вартостей, модних ключів і псевдо цілей.

Ми не хочемо бути тільки рівноправними з чоловіками у їхньому часто завішеному і неповному розумінні права. Ми не хочемо бути рівноправні з чоловіками в їхньому безправ'ї. Ми хочемо спільно змагати до повноти життя, до широти світів, без порушення нашого "я", в повному розумінні нашого "я" в історичній перспективі.

*Відпис з магнетофонної стрічки
здійснила Катерина Чумаченко.*

ЯКІВ ГНІЗДОВСЬКИЙ
XIX МІЖНАРОДНИЙ
КОНГРЕС ЕКСЛІБРИСІВ
В ОКСФОРДІ

1

Конгреси, посвячені справам книжкових знаків, переглядові їх найновіших досягнень, популяризації, як також обмінові поміж колекціонерами, відбуваються що два роки. У 1978 р. він був у Люґано у Швейцарії. У 1980 р. він відбувався в Австрії, у місті Лінц, а цього 1982 р. в Оксфорді, осідку найстаршого університету Великої Британії.

Вже кілька тижнів перед відкриттям Конгресу, що відбувався в одному з коледжів Оксфорду від 18 до 20 серпня і у Лондоні, Бритійське Товариство Книжкових Знаків (Bookplate Society) улаштувало ряд виставок екслібрисів. У приміщеннях Лондонського Університету була уряджена велика виставка книжкових знаків Советського Союзу. У бібліотеці цього університету окрема виставка книжкових знаків популярного не тільки у Советському Союзі, але також на Заході мистця А. І. Калашнікова. В той самий час Польський Дім Культури в Лондоні дбайливо улаштував виставку книжкових знаків із сучасної Польщі. (На цій виставці були показані також екслібриси Т. Венгриновича.) У "Вікторія і Альберт Музеї" (Victoria and Albert Museum) була також відкрита велика посмертна, ретроспективна виставка може найбільш типового представника британського каліграфічного, ритовинного книжкового знаку, автора деяких британських банкнотів Рейнолдса Стона (Reynolds Stone).

Чи не найбільшою атракцією Конгресу була, улаштована япон-

ським урядом, велика виставка японських, переважно кольорових екслібрисів. Вона була улаштована у приміщеннях Оксфордського Модерного Музею, звідки вона пізніше мала переїхати до Лондону, а потім до Бельгії. З цієї нагоди була видана багато ілюстрована книжка, довголітнього мешканця Японії Кліф Парфіта (Cliff Parfit): ["Екс Лібрис — Японія" (Ex Libris — Japan)]. Японці пізно взяли до екслібрисів, але

2

ця форма малого формату інтимного мистецтва, показала дуже природньою для творців бонзай (bonzai) і опірами (origami), і вони її прийняли з ентузіазмом. Сьогодні товариство книжкових знаків Японії, мистців і збирачів, нараховує найбільше членів і воно найбільш активне. На конгресі була делегація і колекціонерів і мистців. На виставці у Модерному Музеї один з них демонстрував мистецтво кольорового дерево-

5

3

1. Знак цього річного Конгресу Екслібрисів в Оксфорді.
2. Бенґт Оляф Кельде — Швеція
3. Марк Северин
4. Марія Котляревська — Україна
5. Яків Гніздовський

4

різного екслібриса. На Конгресі Кліф Парфіт прочитав також цікаву доповідь про японський екслібрис.

В Ашмолеан Музеї (Ashmolean Museum) в Оксфорді була улаштована виставка британського образкового книжкового знаку, а в Оксфордській Галерії (Oxford Gallery) улаштовано посмертну виставку другого, чи не найбільшого представника британської ритовинної каліграфії, Лео Ваєта (Leo Wyatt). Тут були показані не тільки екслібриси, але також багато сторінок його ритовинної каліграфії. Кілька років тому ми мали можливість бачити в Ейльському

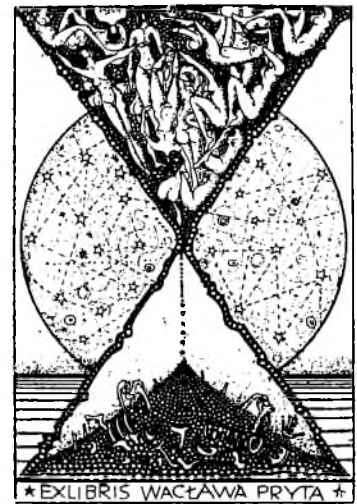

1

Університети зразки його каліграфії і показ його подивугідно прецизної дереворитної техніки.

Ці виставки були ніби кулісами, чи тлом, перед яким відбувався цьогорічний 19 "Екслібрис Конгрес" в Оксфорді. Але основна виставка, показ найновіших книжкових знаків, створених за останніх два роки, була улаштована у приміщенні Центральної Бібліотеки (Central Library) міста Оксфорду. У цій виставці були заступлені у більшій, чи меншій мірі такі країни: Австрія, Англія, Бельгія, Болгарія, Бразилія, Голандія, Данія, Канада, Мадярщина, Німецька Демократична Республіка, Польща, Португалія, Румунія, Советський Союз, США, Фінляндія, Франція, Чехословаччина, Югославія і Японія.

З невідомих мені причин, у виставці не було заступлено багато країн, хоч у них книжковий знак поширений і сильно розвинений. Може у деяких поодиноких ви-

Henryk PŁOCIENNIK

5

2

4

6

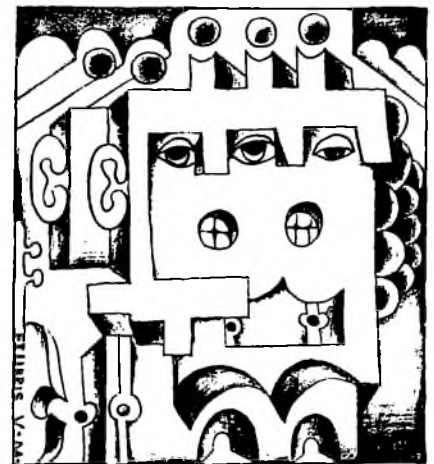

3

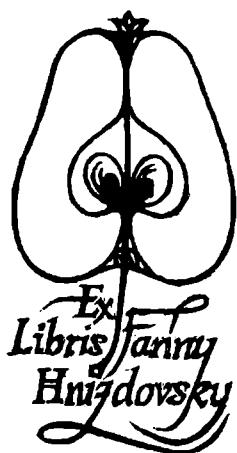
1. Надія Пономаренко — Україна
2. Знак словінського Товариства Екслібрістів

3. Орест Криворучко — Україна
4. Николай Селешук — Білорусь
5. Генрик Плуценнік — Польща
6. Рудольф Ніс — Зах. Німеччина
7. Саулюс Ікамус — Литва

1. Nadia Ponomarenko — Ukraine
2. Ex Libris Sloveniae Ljubljana
3. Orest Krivoruchko — Ukraine
4. Nikolai Seleshuk — Byelorussia
5. Henryk Plociennik — Poland
6. Rudolf Niess — West Germany
7. Saulius Ikamus — Lithuania

7

Яків Гніздовський — екслібрис дружини

Jacque Hnizdovsky — Ex Libris of Fanny Hnizdovsky

падах були якісь конкретні причини, але, як мені здається, здебільшого це наслідок інертності поодиноких національних груп, які своєчасно не відгукнулися на заклик виставового комітету. Хоч ні Західня Німеччина, ні Італія, ні Швейцарія не були заступлені у згаданій виставці, делегації цих країн, і мистці і колекціонери, брали участь, і то численну, у Конгресі.

Деякі країни були заступлені на цій виставці непропорційно численно. У Чехословаччині книжковий знак дуже популярний і мистецтво екслібриса сильно розвинене, тож вона була заступлена аж 90 мистцями. ССРСР показали на цій виставці твори 60 мистців, Польща 48, цілі США були заступлені тільки 5 мистцями, а Югославія була заступлена одним екслібрисом одного мистця, якого неможливо було знайти на виставці. Це очевидна диспропорція, і така виставка не може повністю віддзеркалювати образ сучасного екслібриса. Можуть бути різні здогади, чому сталася така диспропорція, але і тут, мені здається, що в головному це наслідок з одної сторони живої діяльності одних груп і інертності та байдужості других.

У советській частині цієї виставки мистці не були класифіковані за їх національною, чи репу-

бліканською приналежністю. Усі вони були згуртовані під одним дахом. Про їх національну приналежність можна було догадуватися хіба тільки на підставі їх прізвищ. У Лондонській виставці сучасного советського екслібриса, мистці також були під одним дахом. Але тут була деяка різниця. У каталозі були подані також короткі біографічні дані про кожного учасника з зазначенням з якої республіки він походить. Здебільшого ці інформації точні, і це слід завдячувати Бритійському Товариству Книжкових Знаків (Bookplate Society) і передовсім його секретарові В. І. Батлерові (Prof. W. E. Butler), що був відповідальний за улаштування цієї виставки і за її каталог.

Цьогорічна Оксфордська виставка, хоч як вона неповна, віддзеркалює деякі типові риси сучасного екслібриса. Вони помітні і на заході і на Сході Європи, на Американському Континенті і на Далекому Сході. Це передовсім поворот до первісної ритовинної техніки. Це мабуть і буде загально об'єднуючий елемент і основа характеристики екслібриса нашого часу.

Ця виставка віддзеркалювала також різниці поміж поодинокими національними, чи регіональними групами. Різниця поміж західнім і японським екслібрисом — очевидна. І один і другий вийшов і живиться власною, зовсім відмінною традицією. Але у вузких колах існують великі різниці. Західній екслібрис, наприклад посвячує більше уваги букві, ніж це є на Сході Європи. Західній мистець не рідко обмежується в екслібрисі тільки буквою та орнаментальними можливостями каліграфії. Передовсім це видно ясно на британському сучасному екслібрисі. Бритійські мистці створили окремий тип каліграфічно-ритовинного книжкового знаку, що має великий вплив на деяких західньо європейських і американських мистців.

Тематично також існують великі різниці. Коли на сході Європи тематичним джерелом в го-

VE RI TAS
HARVARD COLLEGE LIBRARY

THE TEODOR BALKO
MEMORIAL BOOK FUND
FOR ACQUISITIONS RELATING TO
UKRAINIAN RELIGIOUS THOUGHT
AND CHURCH HISTORY

Яків Гніздовський — екслібрис бібліотеки Гарвардського Каледжу
Jacque Hnizdovsky — Ex Libris for Harvard College Library

ловному є історія і фолкльор, то чим далі на захід, ці елементи слабнуть (навіть у границях Советського Союзу), а на Заході вони рідко виступають, зате важливе місце займає еротика, хоч і в тій ділянці японці конкурують із Заходом, мають у цьому велику традицію, а часто навіть залишають Захід позаду.

У рамках советської групи книжкових знаків також існують різниці. Західній вплив, наприклад, найбільш помітний на зразках прибалтійських мистців. Він також помітний на білоруських книжкових знаках і на зразках мистців з українського закарпаття, немов би географічна близькість була тотожна з духовою.

Це дуже загальні спостереження і вони можуть не віддзеркалювати дійсного стану, передовсім коли мова про Советський Союз, де існує багато творів, що не виходять поза поріг робітні мистця. Коли б ці твори могли бути включені у виставку, вони могли б дещо змінити загальний характер і розкрити інші тенденції сучасного книжкового знаку, але про це можна тільки догадуватися.

ВИТАЄМО ТИХ, ХТО НАРОДИВСЯ В СІЧНІ

КАБИШ МИКОЛА ІЛЛІЧ
нар. 2 лютого 1926 р.

ПОПОВИЧ ОКСАНА ЗЕНОВІВНА
нар. 2 лютого 1926 р.

НОВА АДРЕСА ОКСАНИ ПОПОВИЧ
ТОМСКАЯ ОБЛ. МОЛЧАНОВО
УЛ. ДИМИТРОВА, 71-1
ПОПОВИЧ ОКСАНЕ ЗЕНОВНЕ

РУСНАК МИКОЛА ПЕТРОВИЧ
нар. 3 лютого 1954 р.

НІКІТІН ОЛЕКСІЙ ВАСИЛЬОВИЧ
нар. 20 лютого 1937 р.

САПЕЛЯК СТЕПАН ЄВСТАХІЙОВИЧ
нар. 26 лютого 1954 р.

Юрій Логвин, Київ

ПРИВІТАЙТЕ ТИХ, ЩО НАРОДИЛИСЯ В БЕРЕЗНІ

ПОЛІЩУК Микола Петрович — 2 березня 39 років (1944 р. нар.). Його адреса в таборі не відома. Адреса дружини Валентини Кирилівни з 10-ма дітьми (з них 9 — неповнолітні): Житомирська обл., м. Новоград-Волинський, вул. Новобудов, 17.

САС-ЖУРАКІВСЬКИЙ Мирон Миколайович — 4 березня 49 років (1934 р. нар.). Адреса після звільнення з ув'язнення: м. Коломия Івано-Франківської обл., вул. Корбушевська, 1.

ПУШКОВ Євген Никифорович — 6 березня 43 роки (1940 р. нар.). Його адреса в таборі: Донецька обл., м. Дзержинськ-2, уст. ЮЕ-312/2-1 "А". Адреса дружини Любові Павлівни з 7-ма дітьми: 343770, Донецька обл., м. Харцизьк, вул. Красна, 3.

РОЗУМНИЙ Петро Павлович — 7 березня 57 років (1926 р. нар.). Адреса матері Федори Степанівни: Дніпропетровська обл., Солонянський р-н, с. Пшеничне.

ПАШКО Микола Павлович — 17 березня 41 рік (1942 р. нар.). Його адреса в таборі не відома. Адреса дружини Валентини Петрівни з 6-ма дітьми: 332306, Запорізька обл., м. Мелітополь, вул. Листоношенка, 70.

ОСАДЧИЙ Михайло Григорович — 22 березня 47 років (1936 р. нар.). Адреса дружини Оксани Іванівни з дітьми: м. Львів, вул. Некрасова, 8, кв. 29. Рік тому М. ОСАДЧИЙ закінчив ув'язнення.

ШУХЕВИЧ-БЕРЕЗІНСЬКИЙ Юрій Романович — 28 березня 49 років (1934 р. нар.). Адреса в тюрмі: 422950, Татарская АССР, г. Чистополь, учр. УЭ-148/ст.-4. Адреса дружини ТРОЦЕНКО Валентини Миколаївни з двома дітьми: 400026, г. Волгоград, ул. Фадеева, 6, кв. 30.

ГОРДІЄНКО Федір Васильович — 30 березня 53 роки (1950 р. нар.). Адреса його з родиною (дружина Діна Михайлівна і 6 дітей): Донецька обл., м. Горлівка-21, вул. Григоращенко, 129.

ФЕДОРЕНКО Василь Петрович — 30 березня 55 років (1928 р. нар.). Адреса в таборі: 618263, Пермская обл., Чусовской р-н, пос. Кучино, учр. ВС-389/36-1. Родини в СРСР не має. Адреса сестри Emilie Boucher: Coffee House, Talstr., 34, 7332, Eislingen/Fils, West Germany.

ЦЕРА Іван Дмитрович — 30 березня 33 роки (1950 р. нар.). Його термін ув'язнення закінчився 27. VII. 1982 р. Адреса родини (дружина Анна Михайлівна і 3 дітей): 274000, м. Чернівці, вул. Курська, 4, кв. 3.

Докінчення: XIX КОНГРЕС

Наступний конгрес, присвячений справам екслібріса, намічено улаштувати у 1984 р. у Східній Німеччині, у місті Ваймарі.

Книжковий знак, або екслібріс, все в нас втішався особливою увагою. Згадати б тільки, що одним з засновників першого Товариства Книжкових Знаків на території царської Росії у 1905 р. був українець В. Трутовський, що тоді мав і найбільшу збірку екслібрісів. Буйного розвитку зазнав екслібріс у 30-их роках у Західній Україні. Заходом Асоціації Незалежних Українських Мистців, під

редакцією Павла Ковжуна вийшов у 1932 р. альбом українських книжкових знаків "Екслібріс". В той час українські мистці, як з західних, так і зі східних земель, брали живу участь у міжнародних виставках. Мистці виконували тоді також додаткову функцію. Своєю участю на світових виставках, вони пригадували про недавно втрачену незалежність їх Батьківщини. Навіть на еміграції був заснований у Регенсбурзі у 1948 р. Осередок Любителів і Збирачів Книжкових Знаків. З переїздом до Америки його провадив, сьогодні

вже покійний д-р Микола Кузьмович. У 60-их роках екслібрісові знов припала додаткова функція. Для молодих українських радянських мистців екслібріс був одним з засобів задекларувати їх мистецьку і національну відрубність. Зразки їх творчості були видані на еміграції під назвою "Книжковий Знак Шестидесятників".

Надіємося, що ця коротка замітка учасника цього річного конгресу в Оксфорді, причиниться до оживлення цієї ділянки нашого графічного мистецтва.

ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ

Звинувачений Бюром Спеціальних Розслідувань Департаменту Юстиції США у скоєнні воєнних злочинів, житель Чікаго — Франк Валюс — був позбавлений судом американського громадянства. Згодом цей вирок було скасовано. Цитуємо чикагський тижневик "Рідер":

"Франк Валюс невинний. Він не вбивав євреїв у гетто Кельце та Ченстохова (Польща) під час Другої світової війни. Він навіть не жив у Польщі більшість воєнних літ. Він жив у Німеччині, де був змушений до рабської праці на німецьких фармах. Він має на те свідків і документи.

Валюс — поляк, імігрант, робітник-пенсіонер, що живе у двоповерховій квартирі у південно-західній частині Чікаго. Колись він був жертва нацистів. Тепер він став жертвою судової помилки, що коштує йому чотири роки та 60.000 доларів, витрачених лише на адвоката. Маштаби цієї помилки майже неймовірні, а проте вона сталася."

На підставі позову Бюра Спеціальних Розслідувань в американських судах розглядають справи ще деяких громадян, щоб позбавити їх громадянства США. На судах фігурують, як докази, документи, одержані з СРСР із сумнозвісного відомства Берія-Андропова. Судді мають ці документи за абсолютно правдиві і відхиляють апеляції оборони про піддання згаданих документів судово-кримінальній експертизі.

У своїх процедурах американські суди користуються свідченнями, що спрепаровані в СРСР і надходять до суду, записані на стрічці. Оборона та звинувачені позбавлені змоги ставити свідкам потрібні для свого захисту питання. Проте судді виявляють цілковите довір'я до такого ненадійного джерела свідчень, що ним є советська юридична система. Цілковито слушно виступив у Конгресі проти цієї практики сенатор від штату Огайо — Джон Ашбрук (нині небіжчик).

Під час розгляду згаданих справ та у постановях суддів, як винувальний чинник, згадується приналежність до ОУН.

У своїх ухвалах суди виходять з передумови, що в 1945-1947 рр. з таборів "переміщених осіб" не було прецедентів примусової репатріації до СРСР.

Американські судді, що розглядають ці справи, не є безсторонні, як того вимагає "Усесвітня Деклярація Людських Прав", а ще до розгляду справ у суді впевнені у провинності оскаржених. На переконаність суддів, безперечно, мають вплив відомості про окремих майбутніх звинувачених, що з'являлися у пресі задовго до початку судового розгляду. Зіграли свою роль і "безпомилні мисливці за нацистами", а надто ті, що користувалися інформацією з советських джерел.

Щобільше у Клівленді відбулася демонстрація, учасники якої вигукували: "Усі українці нацисти, усі українці вбивають євреїв."

* * *

Перелічені факти змушують нас заявити таке:

Ми вважаємо, що розпалювання міжнародної ворожнечі належить до підривної діяльності, що її ведуть у світі адепти московського імперіалізму.

МАРІЯ ГОЛОД

НЕ ЙДИ...

Не йди, не йди, побудь ще ту хвилину,
що тихо нависає поміж нами.

Немов перлина в золоті ясну,
хай відбиває світло веселчане.

Легко сполошити хвилину щастя:
вона — як фатаморгана у сонці.

Ще наче б видима, а вже пропада.

Не йди, побудь іще хоч в моїй гадці.

Не йди, не йди, побудь ще тут зі мною,
не дійсність ти, а в пам'яті уява.

Я знаю це, тремчу і все чекаю,
щоб ця жаданна зустріч не пропала.

Ми схвалюємо діяльність Комітету проти Вживання Советських Свідчень (Клівленд) та Ліги проти Знеславлення Доброго Імени України (Філядельфія).

Ми дивуємось, що бі шість українських організацій виявляє незрозумілу байдужість перед лицем українофобської кампанії, розпалюваної Москвою.

Ми вважаємо, що вживання в судах, як абсолютно вірогідних, советських документів і спрепарованих у СРСР свідчень є злочином супроти правосуддя.

Ми вважаємо, що твердження нібито в 1945-1947 рр. не було примусової репатріації з європейських таборів "переміщених осіб" суперечить істині.

Ми вважаємо, що для розгляду згаданих вище справ у відповідності з "Усесвітньою Деклярацією Людських Прав" потрібно:

I. Піддавати всебічній судово-кримінальній експертизі всі советські документи.

II. Переслухувати свідків як оборони, так і звинувачення на судових засіданнях.

III. Судовий розгляд згаданих справ віднести до компетенції суду присяжних.

IV. Вилучити з числа винувальних чинників приналежність до ОУН.

V. Доручити розгляд одержаних із СРСР винувальних матеріалів безстороннім суддям, які не належать ані до скривдженої, ані до оскарженої національності.

Ми закликаємо всіх, хто знає, що таке советські винувальні "документи" та советські "свідки", приєднатися до нашого голосу на захист принципів "Усесвітньої Деклярації Людських Прав".

Ми закликаємо українців Америки звертатися до обраних ними конгресменів та сенаторів, щоб ті підтримали негативну оцінку советських свідчень, висловлену сенатором Джоном Ашбруком та створили в Конгресі Комісію для розгляду судоправності юридичної практики, що її здійснює Бюро Спеціальних Розслідувань Департаменту Юстиції США.

1. I. 1983
Лянкастер

Колишні політв'язні ССР
Святослав Караванський
Ніна Строката

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ П'ЯТЬ ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ
/КРИМ ПОНЕДІЛКА І ВІВТІРКА/
ВІД ГОД 1 — 5 ПО ПОЛ.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

- 1000.00 дол.** Аркадій Мулак-Яцківський;
700.00 дол. — д-р Богдан і Марта Цимбалісті;
по 500.00 дол. — Н.Н., Ярослав і Ірина Качанівські, Василь і Пелагія Кучкуди;
250.00 дол. — Йосиф Данко;
130.00 дол. Татіяна Криницька;
по 100.00 дол. — Андрій Чорнобиль, д-р Дарія Савдик, Марта Воевідка, Українська Громада Люїсвіл Кентакі, Орест і Ірина Гафтковичі, Ричард і Ольга Альвіно, Ігор Шевченко (зворот гонорару);
50.00 дол. — Кружок Матерів Школи св. Івана;
45.50 дол. — Іванна Рожанковська;
30.00 дол. — Л. Лиман;
по 25.00 дол. — Я.А. Корсунський, Станіслава Дворян, Ярослав і Іванна Стахові;
по 20.00 дол. — Софія Заплітна, Дарія Черник, Михайло і Анна Протиняки;
19.00 дол. — Петро Солуха;
15.00 дол. — Йосиф Ярема;
по 14.00 дол. — д-р Ольга Коропей, Лідія Масієнець, д-р А. Риплянський, Остап і Амалія Венгерчуки, д-р Рональд Бургелла;
по 10.00 дол. — Олександра Княжинська, Анна Горецька, д-р І. Крупський, Петро Бойчук, Евдокія Блавацька, Стефан і Мільдред Щренки, Ольга Платош-Стеткевич, Дж. Букачевський, Стефанія Стричальська, Анна Домчак, Ярослав Чипак;
по 9.00 дол. — Дж. Стахів, Богдан Радловський;
5.50 дол. — Марко Лепський;
по 5.00 дол. — Михайло Капп, Петро Грицак, подружжя Стефан Місіло, Софія Котик, Роман і Люба Раковські, Антоній Заліський;
по 4.00 дол. — Семен і Розалія Пригоди, Б. Г. Волошинович, А. Дорошенко, А. Іванів, Юрій і Линда Каркоси, Ярослав і Соня Осеретки, Стефан Галайда, Володимир Бурдюк, Ілейн Гамптон, Галина Овшаренко, Михайло Бошно, Віра Сендзік, Петро Гурський, Марія Шкільник, Едвард Рокіський, Петро і Марія Королишини, д-р Б. Гординський, Михайло і Катерина Королишини, Михайло Костів, Августин і Алла Взв'яз, Євген і Олена Карпяки, Марта Озга, Володимир Васишин, Стефан Попель, Володимир і Катерина Вальчуки, д-р Ярослав і Оксана Сидораки, Роман Добош, Дарія Бунт, Христина Шмотолоха, Петро Лібер, Теодор Токарчук, Володимир Данилюк, Михайло Наливайко, д-р Дж. Гелата, Е. Прокопович, А. Залуцький, В. Палашевський, З. Малсід, Г. Грішко, В. Клос, д-р М. Лободяк, Олександр Коглманн, Микола Зеліско, В. Ленцик, Л. Вовк, Глорія Заправскіс, Осип Бадинський, Ярослав Загора;
по 2.00 дол. — Елинор Закала, Роман Жилавий, д-р Мельник;
по 1.00 дол. — О. Ерстенюк, Н. Гнатик.

НАШЕ ЖИТТЯ, ЛЮТИЙ 1983

ПОЖЕРТВИ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

- по 1000.00 дол.** — Володимир і Анна Раки, Віра і Антоній Шумейки в пам'ять батьків Віри, Стефана і Стефанії Ковбаснюків, Н.Н. в пам'ять Михайла і Йосефіни Павельків;
500.00 дол. — Олександр Кібюк в пам'ять своєї дружини сл. п. Стефанії Абрагамовської-Кібюк;
250.00 дол. — Зенон Михалевський;
100.00 дол. — Володимир і Наталія Клапшаки;
50.00 дол. — Мирослав і Люба Прокопи

Щиро дякуємо!

Дарія Байко,
адміністратор Музею

ДАРУНКИ ДО КОЛЕКЦІЇ ФОТОГРАФІЙ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ:

**Н. Цегельська секретарка 91-го Відділу СУА передала від Стели Маркович — 12 світлин,
Анна Заплітна — 10 світлин**

Щиро дякуємо,

Христина Певна,
завідуюча фотографіями

ДАРУНКИ ДО КРАМНИЧКИ:

**Анна Натина — обрус з 10 серветками,
Катерина Воловодюк від 86-го Відділу СУА — 2 ведмедики, 12 куль на ялинку,
Евфрозина Дітель — 1 подушечку,
Ірена Левицька (24-ий Відділ СУА) — 4 подушечки,
Теодія Артимішин (67-ий Відділ СУА) — 1 вишивку на подушку,
Леся Гой (1-ий Відділ СУА) — 8 подушечок,
Віра Шуль (1-ий Відділ СУА) — 3 подушечки, 4 дерев'яні писанки,
65-ий Відділ СУА в Нью-Бронсвік зорганізував "толоку" на користь Музею і ми одержали від: Слави Букачевської — 10 дол, Марії Гаталі — 1 рушничок, Наталки Головінської — 1 серветку, Олі Городецької — 1 забавочку з України, Ірени Гронь — 1 серветку, Цецилії Дебайло — 1 серветку, Юлії Демчук — 1 серветку, Теодозії Коверко — 1 серветку, Софії Лонишин — 1 серветку, 2 рельєфи Львова, Дарії Орхівської — 2 подушечки, Тамари Панкевич — 2 серветки, Олени Папроцької — 5 закладок, 1 торбинку на косметики, Іванни Ратич — 5 закладок, Віри Ровенко — 2 серветки, 2 подушечки, Євгенії Цісик — 2 закладки, Марти Цимбалісти — 1 серветку, Олі Яцишин — 1 серветку,
Дарія Балазюк — 3 серветки,
Іванна Хамуляк (28-ий Відділ СУА) — серветки**

Щиро дякуємо,

Христина Певна,
завідуюча крамничкою

"ШУКАЮ СТАРШОЇ ЖІНКИ"...

Раз-у-раз находимо тепер в українських часописах оголошення, що так зачинаються. А далі іде завжди однакове пояснення, що шукається української жінки, яка б опікувалась малими дітьми впродовж робочих днів.

Мені не відомо чи шукаючі находять охочих та чи обидві сторони залишаються задоволені. Але розглядаючись довкруги не бачу так багато старших українських жінок, щоб шукали такого заробітку. А тимчасом це є тепер, здається одна з нечисленних професій, в якій немає безробіття, а навпаки люди розпачливо розглядаються за готовими до такої праці. Це розуміється наслідком щораз більшого числа молодих українських жінок, які, як їхні американські однолітки з тих чи інших причин бажують, хоч мають дітей, виконувати свою професійну працю.

Це бажання саме в українських жінок сполучене з незвичайно глибокою проблемою, а саме з питанням, хто і як буде допомагати їм у вихованні дітей. Бо тут проблема не лише характеру, фізичного здоров'я дитини, але також мови.

З прикрістю мусимо ствердити, що вже є багато наших молодих професіоналісток, яким справа мови менше важлива, ніж їхня кар'єра чи заробіток. Можемо навести десятки прикладів, коли жінки з передових наших родин залишають дітей під опікою американських "бебісіттерів" або у відповідних американських цілоденних садочках.

Але є однак ще багато таких, які поважно задумуються над тим, що для них важливіше, і якщо вже

справді їхня заробітна праця стоїть на першому місці шукають усіми способами когось, хто продовжував би українське виховання дітей.

Саме ті жінки, здаючи собі справу з поваги тієї проблеми порушували її широко на жіночій конференції "Українська жінка у двох світах" і на IV Конгресі СФУЖО. Вони живо представляли труднощі з того приводу, стверджували що є щораз менше бабунь, які б могли їм допомогти у тій складній ситуації, вони дискутували гаряче "за" і "проти" можливості української "супервумен", яка б без шкоди могла отримати виконання професії з материнством.

Ми, старші, прислуховувались до того, часто мали інакші, від їхніх, погляди, але ані вони, ані ми не знайшли ніякої позитивної розв'язки тієї проблеми. Одне є певне — і на щастя відповідальні молоді українські професіоналістки здають собі з того ясно справу — що малі діти залишені цілий день в американському середовищі, байдуже чи це буде дома чи в садочку, дуже скоро перестануть уживати українську мову.

І тому шукати за тими нечисленними українськими старшими жінками, які були б готові виховувати в українському дусі чужих дітей — ніяк не розв'яже цілоти тієї болючої проблеми.

Найвищий час, щоб та справа стала в осередку уваги жіночих та інших суспільних організацій, зокрема тепер, як стоїмо в декаді родини.

О-КА

КЛИМЕНТІЯ ПІГУЛЯК

А НАШІ РОДИНИ МЕНШАЮТЬ.

Під таким заголовком появилася у журналі "Наше Життя" в одинадцятому числі за грудень 1982 р. стаття за підписом О-КА. Уважаю, що на тему "Зменшення нашої родини" треба поступити вперед, а це тимбільше, що ця тема впродовж десятиліть не сходить зі сторінок нашої преси.

Хто перебував з кінцем 1944 р. і з початком 1945 р. в Німеччині, той добре з'ясував терор і голод у тих останніх тижнях війни. У "Краківських Вістях", що появлялися тоді в Відні було поміщене звернення д-ра Кубійовича, щоб кожний із нас був якнайбільш обережним у своїй поведінці. Бо тоді можна було і за малу провину піти на шибеницю.

Здоровий глузд говорить, яке велике значення має число якогось народу. Ворог числиться зі скількістю своїх ворогів. Відомий нам добре тиран Сталін не відважився вигнати з України все населення українського роду, бо число того народу було велике. Зрадив цю тайну його співробітник і наслідник Хрущов.

На тему зменшення числа нашого народу заговорили в останньому часі Анатоль Камінський, Михайло Кучер, д-р Бараболяк а тепер О-КА.

Авторка цінних думок у статті "**А наші родини меншають**" заохочує нас "таки щось робити, щоб наші родини не розплилися до решти у чужому морі". Думаю, що треба би започаткувати т. зв. "**Родинний Фонд**", призначений на допомогу родинам, які мають багато дітей.

Скажуть нам: А звідки взяти потрібні фонди? Відповідь проста: Звідти, звідки беруться всі другі фонди. А успіх збіркової акції залежить від уміння повести успішну пропаганду.

Не місце тут тепер входити в подробиці про завдання такого фонду. Ця справа буде актуальною щойно по ширшій обговоренні у пресі. Я свідомо того, що "**Родинний Фонд**" не розв'яже комплексу зменшення родини, але він причиниться у певній мірі до розв'язки проблеми "Зменшення нашої родини".

"КУТОК ЛИСТУВАННЯ",

запрошує вас до участі. Це листування має чисто товариський характер і численні особи нав'язали з собою письмений контакт. Деякі нав'язали дружні відносини, дехто себе відвідує при нагоді подорожей у США чи інших країнах.

Подаю уривки із листів та аплікацію:

ч. 579...

Живу в далекій Австралії та бажаю нав'язати кореспонденцію з самотнім українцем з вищою освітою у віці від 65 років. Я вдова доброї вдачі,

сталого характеру та маю дорослого сина. Бажаю листуватись українською мовою.

ч. 270...

Я з Канади, працюю професійно. Бажаю листуватись з українками до 35 років. Люблю літературу, спорт та музику й можу листуватись українською або англійською мовами.

ч. 168...

Працюю вчителькою та люблю свою працю. Живу в США і моїм побажанням є нав'язати контакт із українцями від 40 років віку. Дуже люблю музику, танці, прогулянки та теніс. Можу листуватись українською або англійською мовами.

ч. 587...

Малярство є моїм зацікавленням та професією. Тепер живу в США і бажаю заізнатись листовно з українками до 43 років. Бажаю листуватись українською мовою.

ч. 203...

Театр, музика та балет це мої улюблені зацікавлення і не раз виступала з українськими танцювальними групами. Маю закінчену вищу освіту, бажаю листуватись з українцем з такими зацікавленнями як я, у віці від 26 років. Живу в США.

До Осередку Листування СУА

Дата:

с/о

Mrs. Anna Krawczuk
26 William Street
Maplewood, New Jersey 07040 U.S.A.

Я зацікавлена/ий листуванням і подаю дані для його започаткування:

- 1) Ім'я і прізвище /латинкою/ _____
- 2) Адреса /латинкою/ _____
- 3) Вік /приблизно/ _____
- 4) Професія або заняття _____
- 5) Зацікавлення _____
- 6) Кляса /рік і факультет якщо студент/, учень _____
- 7) Можу писати мовами: _____
- 8) Бажаю листуватися з _____
- 9) Можна подати моє ім'я у бюлетені так ні

Підпис _____

КОРИСТАЙТЕ З ЛИСТУВАННЯ ТА ІНФОРМУЙТЕ ДРУГИХ ПРО ЦЕЙ ЦІКАВИЙ ЗАСІБ НАВ'ЯЗУВАТИ КОНТАКТИ З ВІДПОВІДНИМИ ВАМ ОСОБАМИ!!!

Інтерв'ю

АДМІНІСТРАЦІЯ "НАШОГО ЖИТТЯ" ПРО СВОЇ ТУРБОТИ...

Містимо розмову **Наталії Думи**, працівниці адміністрації "Нашого Життя" з пресовою референткою **СУА Іриною Чайківською**. Таким способом хочемо познайомити наших передплатників і читачів із завданням адміністрації, а теж вказати на помилки, яких передплатник несвідомо допускається.

Маємо надію, що ця розмова буде корисна для обох заінтересованих сторін.

Питання: Просимо коротко описати свою працю.

Відповідь: Коли впливають гроші на передплату, втягаємо їх у книгу "передплат" і в картотеки; одна копія залишається в канцелярії, а другу посилаємо до експедиції для зміни дати, до якої передплата заплачена. Тут пояснюємо, що користуємося для висилки "Нашого Життя" в-вом "Свобода", яке має окремий відділ для експедиції друкованого слова.

Наступна наша чинність — зміни адрес у картотеці, про що теж повідомляємо експедицію.

Питання: Чи і які проблеми маєте у зв'язку з тим?

Відповідь: Особи, що, змінюють місце замешкання, часто не повідомляють своєчасно про нову адресу. Вислані журнали пошта повертає і за це треба ще раз платити поштову оплату. Деякі передплатники не подають точно своїх прізвищ, нпр. англійською мовою раз є "cz", а раз "ch"; теж раз подають початкову літеру свого прізвища на "H", а раз на "G", нпр. Гамко — Гамко. Через те одна й ця сама особа має дві картотеки, за якими висилається журнал. Картотека укладена в поазбучному порядку, отже дана особа може одержувати два журнали і про це не повідомляє, поки не одержить упізнання за передплату. Така особа, не покриває другої передплати і "вина" спадає на адміністрацію. Те саме відноситься до передплатниць, що вийшли заміж; вони часто нерішені, на яке прізвище повинні журнал доставати. Раз пишуть дівоче прізвище, раз по чоловікові. В тому випадку є теж подвійна картотека на два прізвища тієї самої особи.

Кожна зміна адреси вимагає коштів, тому звертаємося до передплатників присилати оплату 1.00 дол. за кожну зміну. Деякі передплатники притримуються того загально прийнятого правила.

Питання: Нам відомо, що упізнання вимагає багато праці.

Відповідь: Так. Коли б передплатники слідували за датою коло свого прізвища, ми не мусіли б висилати упізнень.

Бувають випадки, що коли упізнаємося за передплату, дістаємо від родини відповідь: "Чи не читаєте преси? Моя мама вже померла."

Питання: Як читачі реагують на упізнання?

Відповідь: Дістаємо відповіді, що упізнаємося за передплату в "нечемний спосіб".

(Тут Н. Дума пояснює). Маємо різні роди упізнень. Перше: упізнаємося вирівняти залеглисть за минулі роки і одночасно просимо прислати передплату на біжучий рік. Друге: висилаємо пригадку, коли передплата кінчається і повідомлення, що передплата скінчилася.

Тяжко зрозуміти, чому передплатники ображуються за такі письма. Кожний американський журнал висилає пригадки й упізнання багато раніше перед вигасненням передплати.

Питання: Як полагодуєте підвишку передплат?

Відповідь: Про підвишку передплат повідомляється читачів у "Нашому Житті". Кожна підвишка передплати була конечна з уваги на інфляцію, підвишку коштів друку й поштової оплати. Впродовж років передплата була підвищувана лише на 2.00 дол. річно.

Багато передплатників не доплачували тієї підвишки й адміністрація мусіла зачислити прислану передплату за коротший час. Нпр., якщо передплата 11.00 дол. покривала 11 чисел "Нашого Життя", то після підвишки до 13.00 дол. ми були змушені вислати за ту суму 9 чисел журналу, тобто до жовтня включно. Наступна передплата буде починатися від листопада.

Питання: Скажіть про передплатниць — членок СУА.

Відповідь: Згідно зі статутом СУА і постановами Конвенції кожна членка організації обов'язана передплачувати журнал "Наше Життя".* На жаль, не всі членки підпорядковуються тим постановам і на це подають різні причини, нпр. старший вік і не спроможність передплачувати, або послаблений зір чи замало матеріялу англійською мовою, деякі знову твердять, що в журналі немає нічого цікавого, хоч в розмові показується, що журналу не читають вже кілька років.

Членки й не-членки часто нарікають, що в журналі присвячується забагато місця льокальним справам (дописи з місць) і проблемам СУА.

Питання: Чи Відділи виконують постанову Конвенції про висилку передплат через Відділ?

* Замітка редакції: за передплату журналу, як і членський внесок відповідає управа Відділу, до якого членка належить. Ця справа не належить до компетенції адміністрації і повинна бути обговорена на окружних з'їздах чи між-окружних конференціях.

Відповідь: Є Відділи, що дуже гарно дотримуються тих постанов. Деякі пресові референтки твердять, що членки нерадо підпорядковуються згаданим постановам. Буває і так, що членка інформує пресову референтку, що передплатчує журнал безпосередньо, а насправді журналу не пренумерує. Деякі пресові референтки звертаються до адміністрації, щоб вона висилала окремим членкам упімнення, бо вони не мають із членкою контакту.

Питання: Чи передплата через Відділ упрощує працю адміністрації?

Відповідь: Очевидно, помагає. А саме: Список передплатників не муситься переписувати поодиноко, а вкладається безпосередньо в книжку і це заощаджує працю. Також пригадки куди легше написати до Відділу, бо це заощаджує працю і кошт поштової оплати (паперу і ковертів).

Питання: Чи окремі Відділи передплатчують "Наше Життя"?

Відповідь: Деякі Відділи передплатчують "Наше Життя" (нпр. для бібліотеки чи використання на сходинах). Інші зовсім не передплатчують. А є і такі, що від довшого часу одержують журнал, але не вирівнюють передплати. В такому випадку Відділ повинен вирівняти передплату і повідомити адміністрацію, щоб здержати висилку журналу на майбутнє.

Питання: Скажіть про акцію СУА — висилку журналу для "Бабусь".

Відповідь: Від довшого часу СУА висилає журнал "Наше Життя" жінкам старшого віку по цілому світі, які його радо читають. Спонзорами тих передплат для "Бабусь" є деякі Відділи й окремі особи. Та з жалем приходиться ствердити, що спонзори забувають про наших "бабусь" і не присилають передплат своєчасно, однак журнал дальше "бабусям" посилається, хоч спеціальних фондів на це немає.

РЕЗЮМЕ НАШОЇ РОЗМОВИ ПОБАЖАННЯ ДО ПЕРЕДПЛАТНИКІВ "НАШОГО ЖИТТЯ"

1. Просимо припилювати передплат журналу згідно з датою, що подана при адресі на обкладинці журналу. Післяплата вимагає упімнення чи пригадки.

2. Просимо писати адресу читко (ім'я й адреса англійською мовою).

3. Кожна зміна адреси вимагає коштів. Просимо присилати 1.00 дол. зі зміною адреси чи прізвища.

4. Відділ, що погодився бути спонзором "Нашого Життя", повинен вчас присилати передплату, а коли її дальше не може вирівнювати, вчас повідомити адміністрацію.

5. Просимо переговорити з членками Відділу про висилку передплат через Відділ.

6. Підвишка передплат вимагає вирівнювання передплати.

7. Наладнання праці адміністрації залежить від співпраці між адміністрацією і передплатниками.

8. "Наше Життя", це журнал, що його видає СУА. Журнал цей не тільки для членок, але й для громади.

П.С. Адміністрація вислала в 1982 р. 1793 упімнень:

до чужих країн	516
повідомлень, що передплата кінчається	564
до неактивних членок у Відділах	87
повідомлення до 64-ох Відділів	530
інші	96

Ірина Чайківська

"НАШЕ ЖИТТЯ" ШУКАЄ СПОНЗОРІВ ДЛЯ ПЕРЕДПЛАТ ЖУРНАЛУ!

У зв'язку з великими коштами видавання журналу, шукаємо спонзорів, які оплатили б передплату для організації (головно в Південній Америці), для пенсіонерів і старших жінок.

Спонзорами передплат "НАШОГО ЖИТТЯ" можуть бути:

Відділи СУА, поодинокі членки, особи з-поза СУА, які розуміють вагу друкованого слова для виховання і для контакту з українською громадою.

"НАШЕ ЖИТТЯ" друковане слово, яким користуються школи в Південній Америці та Європі.

Вживають його для розваги й забави світлички в Європі.

Для старших жінок, що не можуть платити передплати — це контакт із організованим життям, в якому багато з них донедавна були активні.

Це контакт із світом для пенсіонерів, що живуть далеко від українського поселення або у домах для старших.

Передплата на 1983 р. становить 15 дол.

СПОНЗОРИ ПЕРЕДПЛАТ "НАШОГО ЖИТТЯ"

Крім Відділів, що продовжують передплатувати "Наше Життя" для організації чи поодиноких людей, маємо тепер нових спонзорів на 1983 р.:

Відділи СУА: Округа Нью-Йорк — 83-ій — одна передплата; Округа Нью Джерзі — 18-ий, 70-ий, 86-ий по одній передплаті, 65-ий — три передплати. Ірина Чайківська — одна передплата.

ПОДЯКИ.....

Щиро дякую за безкорисне відвідування в шпиталі (майже 3 тижні) **д-р Іванові Новаківському** і з тої нагоди жертвую на Запасний Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол.,

Олена Назар

Сердечно дякуємо **Надії Світличній** за її участь в нашій Просфорі в дні 23-го січня ц. р. і спомини про різдв'яні святкування на волі і в часі ув'язнення в Україні. Неприйнятій зворот коштів подорожі 20.00 дол. складаємо на Фонд Допомоги Політичним В'язням,

Управа 82-го Відділу СУА, Нью-Йорк

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНОК БЕЛЬГІЇ. НАШІ САДОЧКИ! САДОЧОК ЛЬЕЖ-СЕРЕН

Садочок Льєж-Серен відкрив двері для наших найменших в 1978 році. Працювали дві виховниці: О. Хохоляк і Л. Демчук. Щосуботи від 10-ої години ранку до 12-ої в полудне діти мали змогу вести розвагові заботи, учитися пісень чи деклямацій. В початках було 15 дітей. Успіхи були гарні й це заохотило вчительок продовжувати розпочате діло! В шкільному році 1981-1982 садочок почала провадити тільки Л. Демчук, бо частинно діти зі садочка перейшли до першої класи а О. Хохоляк зайняла місце учительки у старшій класі. В 1982 — 1983 р., теоретично маємо в садочку 11 дітей від 4 до 7 років. Щосуботи діти приходять, однак нерегулярно — причини; недуги, чи родинні перешкоди. Науку провадить Л. Демчук з підручників — "Україн-

Св. Миколай 1981 р. Садочок і школа в Льєж-Серен. Зліва Марія Сенік (сидить) — Лідія Демчук (стоїть) — учительки. Справа сидить Софія Сидор — голова Централі ОУБ

St. Nicholas, 1981. Kindergarden & school of Liez — Seran. From left: M. Senyk, — seated, L. Demchuk, teacher — standing. Seated at right — S. Sydor, president of OUB.

ське дошкілля". Зайняття в дитячому садочку — авт. Пастернакова, книжечка для вправ "Тут і там". Провадимо розвагові заботи, клеєння витинаних звірят як лісових так і домашніх з бельгійського підручника для дітей дошкілля. Діти мають 15-хвилинну перерву, під час якої можуть погукорити, як рівно ж напитися какао й перекусити соподке. Всі ці видатки для садочка оплачується з дотації СУА, які одержує Софія Сидор, голова Централі ОУБ. На закінчення шкільного року а також на день св. Миколая, діти одержують дарунки. Дітей виховується в християнському дусі, любові до України, пошані до батьків і всього що рідне. Для мене радісно, що хоч наші малята не дуже численні, однак з успіхом й вдоволенням, щосуботи біжать до українського садочка, якого приміщення знаходиться в домі УКЦентру ім. св. Софії.

Л. Демчук.

Св. Миколай 1981 р. Діти садочка і школи Льєж — Серен, Бельгія

St. Nicholas, 1981. Children of the kindergarden and school in Liez — Seran, Belgium

Садочок Льєж-Серен 1982 р. Діти при зайняттях. Садівничка Лідія Демчук.

Kindergarden in Liez — Seran, 1982. Children at their activities. Teacher L. Demchuk.

САДОЧОК НА ТЕРЕНІ ВІДДІЛУ ЛІМБУРГ

Садочок почав нормальну працю на початку шкільного року 1982/1983. Він провадить її впродовж трьох років. Садочок ведуть дві членки ОУБ — П. Галабурда і М. Королик. Поділ завдань — М. Королик вчить танців, П. Галабурда співу, деклямацій і розвагових зайнять. Садочок провадить зайняття щосуботи увечорі від години 19-ої до години 22-ої.

З дотації СУА Централі ОУБ уділяє всім дітям і виховницям відповідні суми з нагоди початку шкільного року і других свят під час шкільного року: св. Миколай, великодні свята, закінчення шкільного року. При цьому не забуваємо теж і про дітей "Рідної Школи".

Стільки про наші садочки. В сьогоднішніх обставинах це велике зусилля старших членок ОУБ, які довгі роки безкорисно працюють для нашого майбутнього — добра наших діточок.

Софія Сидор,
голова ОУБ

САДОЧОК ВІДДІЛУ ОУБ ШАРЛЕРУА

На початку шкільного року 1982/1983 ОУБ перебрало під свою опіку садочок на терені відділу ОУБ Шарлеруа. До цього часу садочок був під наглядом ОНОТ.

Садочок провадить членка відділу ОУБ Шарлеруа Монік Ван Дебай. До садочка приходить пересічно 8 до 10 дітей щосуботи. Великою допомогою для садочка є те, що парох Шарлеруа, о. Мітрат Іван Кіт всіма силами допомагає, щоб садочок постійно продовжував свою працю. Діти вивчають початки букваря, деклямацій, співу і танців.

Завдяки виступам наших найменших на всіх майже імпрезах, на них приходить більше наших громадян і імпрези затрачають свою одноманітність. Вимагає це багато праці, терпеливості і зусилля, але коли візьмемо до уваги горстку молодих подруж, які посилають своїх дітей до садочка, то це великий успіх нашого дуже розкиненого терену.

Софія Сидор

Великодні Свята — 1982 р. Діти садочка і школи у Вам, Бельгія.

Easter 1982. Children of the kindergarden and school in Vam, Belgium

САДОЧОК ВІДДІЛУ ОУБ ВАМ

На терені відділу ОУБ Вам дитячий садочок почав існувати від вересня 1978 року. Садочком зайнялася Марія Вайда, яка в цьому часі була головою відділу Вам. Кожної суботи батьки привозили своїх дітей до Українського Дому у Вамі де від години 10-ої до години 12-ої відбувалися різні заняття для дітей. В цьому часі садочок начислав 20 дітей. Всі діти мали гарні українські строї. Діти вивчали деклямації і спів а згодом створено танцювальну групу, яка по короткому часі втішалася великою популярністю. Виховниці Марії Вайді допомагав її чоловік грою на акордеоні.

Кожного року діти виступали з гарними інсценізаціями підготовленими на різні свята — Свято Матері, Свято Покрова і національні роковини чи імпрези. На вечір св. Миколая діти підготовляли малі сценічні картини, між іншими "Святий Миколай іде". Кожного року відбувалася спільна "Ялинка" для садочка і "Рідної Школи". З цієї нагоди підготовлялося сценку "Садочок" з костюмами відповідними до ролі дитини.

З великим успіхом садочок вів свою діяльність до вакацій 1981 року. Тоді виховниця садочка, М. Вайда мусіла перервати свою працю з причин професійних занять. На її місце прийшла її сестра Оля Вайда, яка впродовж одного року дуже успішно провадила працю в садочку. Їй допомагав Іван Зубрицький. Оля Вайда вчила танців а І. Зубрицький деклямацій і співу.

Садочок був доброю підготовкою дітей до дальшої науки в першій класі "Рідної Школи".

Катерина Бойко

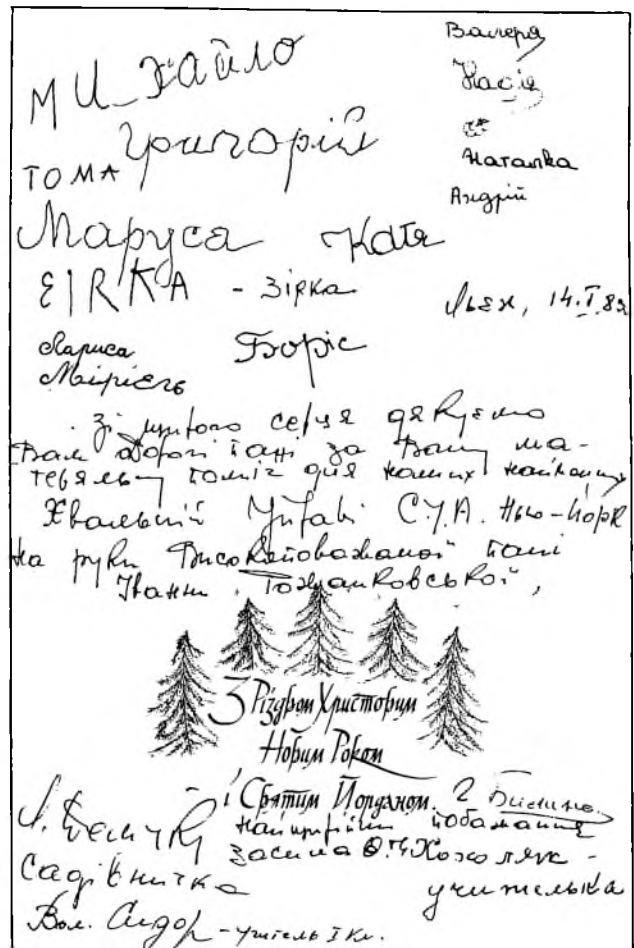

Свято Покрова 1981 р. Стоять зліва М. Вайда о. мітрат І. Кіт, К. Бойко.

Mother of God. From left: M. Vayda, Fr. I. Kit, K. Boyko.

Поміщуємо кілька дописів із світлинами про діяльність дитячих садочків, які веде Об'єднання Українок Бельгії і якими опікується та їм допомагає СУА від вересня 1976 р.

Нижче: Різдвяний привіт від садочка в Льеж-Серен.

Вісті з Централі

Відділи СУА одержали в 1983 р. такі письма й обіжники:

ПИСЬМА

Привітальне письмо з новим 1983 роком за підписом голови і секретарки СУА. У тому письмі подані важливіші почини СУА в 1982 р.

Подано відомості про найновіші видання і їх розпродаж.

Звертається увагу, що підставою діяльності СУА є резолюції Конвенцій і обіжники.

ОБІЖНИКИ

Ч. 1/83 в справі кампанії приєднання членства. В прилозі є обговорення кампанії і критерії відзначення Відділів. Однією з точок для відзначення є приєднання нових членок і вільних членок.

Ч. 2/83 є обіжник референток зв'язків. В ньому повідомлено про резолюцію Конгресу США про "Тиждень історії жінки" у березні кожного року.

У зв'язку з тим референтки подають інструкції, як можна включитися на своєму терені в програму американських жіночих організацій. Для вжитку Відділів долучено матеріали про три визначні жінки мистецького світу: Соломія Крушельницька, Катерина Рубчакова, Марія Заньковецька.

Ч. 4/83 це письмо заступниці голови СУА Ліди Гладкої.

Він звернений до голів Окружних Управ і порушує справу Окружних З'їздів, їх програму. Порушує теж важливість міжокружних конференцій усіх референтур нашої організації.

ЗАСІДАННЯ КОМІСІЇ СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ СУА ВПЛАТИЛИ В ГРУДНІ 1982 р.:

500.00 дол.: д-р Ірена Н. Гребеняк, Лавдонвіл;

250.00 дол.: Марта Бачинська, Елмгурст,

по 200.00 дол.: 102-ий Відділ СУА, Гемонд — Манстер, 21-ий Відділ СУА, Бруклін, Олена Площанська, Кліфтон, Анізія і Григорій Мицаки, Форест Гілс,

по 150.00 дол.: Ярослав і Марія Томоруги, Кренфорд, Марія і д-р Іван Галії, Вайнленд;

145.00 дол.: 35-ий Відділ СУА, Озон Парк;

по 100.00 дол.: Зоряна Гафткович, Піскатавей, Надія і Степан Горобельські, Джексон Гайтс;

по 50.00 дол.: Ярослав та Іванна Клими, Асторія (рата), Богдан, Мирослав і Ізидора Боярські, Нерровсбург;

по 25.00 дол.: Богдан і Аня Кравчуки, Мейпелвуд, Богдан і Лідія Гайдучки, Вест Орендж;

20.00 дол.: Марія К. Зобнів, Бінгемтон;

по 10.00 дол.: Мальвіна Коропей, Бінгемтон, Микола і Оксана Іляшенки, Тріволі;

Щиро дякуємо,
Ірина Качанівська,
касирка стипендій СУА

ВІТАЄМО НОВИХ ЧЛЕНОК СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

1-ий ВІДДІЛ СУА, НЬЮ-ЙОРК

Стефанія Грабас, Пазя Легевич, Катерина Лис, Наталія Мітринга, Александра Узонів, Зінаїда Узонів, Мирослава Федюк.

21-ий ВІДДІЛ СУА, БРУКЛИН, Н.Й.

Катерина Кунька, Емілія Плечень, Емілія Саноцька

64-ий ВІДДІЛ СУА, НЬЮ-ЙОРК

1982 р. — Дарія Мегрле; 1983 р. Марія Левицька, Галина Цігаш.

Вітаємо і бажаємо успіхів!

18-го січня 1983 р. відбулося в Мейпелвуд, Н. Дж. друге засідання комісії суспільної опіки СУА. В цій підготовчій нараді, для накреслення програми міжокружних конференцій суспільної опіки СУА, запланованих на весну 1983 р. взяли участь:

Сидять зліва: Софія Андрушків, Теодозія Савицька
стоять зліва: Аня Кравчук, Ольга Гнатик, Марійка Гивель, Ольга Заремба, Божена Полянська, Ляриса Пенцак та Віра Мицьо

Браує на знімку: Ірини Качанівської, Надії Світличної та Анни Косоноцької.

UNWLA Social Service Committee.

100-ТИСЯЧНИЙ ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ
з призначенням на працю організації та забезпечення її майбутнього.

В СІЧНІ 1983 р. ВПЛИНУЛО:

64-ий Відділ СУА Нью-Йорк, Н.Й.	250.00 дол.
92-ий Відділ СУА, Менвіл Н.Дж.	100.00 дол.
28-ий Відділ СУА, Ньюарк Н.Дж.	50.00 дол.
Андрій Чорнобіль "Алтон Тул Ко."	
Рочестер Н.Й.	1.50.00 дол.
Ірина Качанівська, Філядельфія, Па.	100.00 дол.
Марія Геврус, Рутерфорд Н.Дж.	50.00 дол.
У рубриці "Замість квітів"	1,095.00 дол.

Разом: **1,795.00 дол.**
Досі вплинуло: 25,004.00 дол.

Разом: **26,799.00 дол.**

З нагоди 50-ліття СУА в Чикаго такі установи й особи зложили з привітаними датки на 100.000 Фонд СУА:
Банк "Самопоміч" — Чикаго — 100.00 дол;

Українська Щадниця "Певність" — Чикаго — 100.00 дол.;

Сестрицтво Покрова Пресв. Богородиці при парафії св. Володимира і Ольги — Чикаго — 100.00 дол.;

Брацтво св. Андрея Первозванного при парафії св. Володимира і Ольги — 50.00 дол.;

102-ий Відділ СУА — Манстер, Ін. — 200.00 дол.;

51-ий Відділ СУА, Мілвокі, Віс. — 100.00 дол.;

д-р Юлія Сидор з родиною в честь своєї сестри Ірени Ракуш — членки-засновниці 22-го Відділу СУА в Чикаго, тепер голови 17-го Відділу СУА в Маямі — 100.00 дол.;

Марія Семків — 30.00 дол.;

Зена і Осип Питвинишини — 30.00 дол.

Разом: 810.00 дол.

Нижче підписані членки 28-го Відділу СУА в Ньюарку з нагоди Різдвяних свят, складають дар-коляду на Фонд ім. Олени Лотоцької

по 10.00 дол.: Гнатик Ольга, Муссаковська Ольга, Цяпка Емілія, Воробець Зеновія

Разом: 40.00 дол.

В світлу пам'ять моїх дорогих батьків **Михайла і Параскеви Куньків, брата Володимира і сестри Анни Кунько Ліщинської**, що упокоїлася 21-го листопада 1982 року, скла-

даю 100.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької. Всім членам 116-го Відділу СУА в Ірі, Па. щиро дякую за вислови співчуття усно чи писемно та за квіти

з подякою, Марія Дозорська

Замість квітів на свіжу могилу в Міннеаполіс Дорогої Тітки бл. п. **Стефанії з Ломницьких Смулки**, вдови по о. Володимирові, колишньої голови Кружка Союзу Українок в Манастирі коло Ярослава, складаю на Фонд СУА ім. О. Лотоцької 50.00 дол.,

Ірина Кашубинська

Висловлюючи глибоке співчуття **Лідії і Володимирові Гладким** з приводу невіджалуваної втрати сина **Олександра**, складаємо замість квітів на свіжу домовину 50.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької і 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" через **47-ий Відділ СУА Рочестер, Н.Й.**,

Марія і Іван Крамарчуки, Ірина і Мирон Руснаки, Мирослава і Володимир Приймаки, Ростислава і Андрій Стецеві, Оля і Степан Ганушевські, Нуся Смеречинська, Іванна і Мирослав Мартинці

В незабутню пам'ять моїх шкільних товаришок: **Олени з Макухів Іваницької і Зофії з Гуглевичів Олесницької** пересилаю 20.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької,

Галя з Дудровичів Слюзарська

In loving memory of Olenka Leskiw Savyuckyj, enclosed is \$15.00 for the Olena Lototsky Fund.

Mr. And Mrs. James McGhie

Замість квітів на могилу бл. п. **Александра Гладкого**, сина **Володимира та Лідії Гладких**, складаємо 25.00 дол. на Стипендіний Фонд СУА — виховання священників у Бразилії, а батькам висловлюємо глибокі співчуття,

Аня і Бернард Кравчуки

Замість квітів на могилу бл.п. **Александра Гладкого** складаємо 25.00 дол. на Суспільну Опіку СУА (виховання священників), а родині висловлюємо глибоке співчуття,

Ліда і Богдан Гайдучки

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

XXXV РІК ВИДАННЯ

ЛЮТИЙ 1983

ЧИСЛО ДРУГЕ

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК У БРАЗИЛІЇ

ОУЖ Бразилії заснував один Відділ у минулій каденції. Тепер є їх 8 у цілому. Разом начислюють 544 членки.

Дуже численні імпрези ОУЖ. Наприклад у 1981 р. у лютому відбувся баль-карнавал разом із Управою КЛЕМ-у (молодеча організація), українською Фолкльорною Групою і централею ХОС-у. У червні відбулася святочна вечеря з нагоди відкриття галерії б. президентів ХОС-у. У серпні — вечерниці й базар з багатою програмою, в якій виступала Українська Фолкльорна Група, діти суботньої школи і ансамбль "Соловейки".

Виховна праця охоплює школу українознавства. Маємо 6 клас (90 дітей), садок і класу дорослих. Окрім україно-

знавства у школі вчать також прикладного мистецтва, а саме — вишивки, кераміки, ляльки, танок і спів. Шкільна бібліотека нараховує 204 примірники. Школа займається також посередництвом в отриманні стипендій для учнів середніх шкіл і вищих. Від Союзу Українок Америки 20 стипендій, від Українського Золотого Хреста 14 стипендій.

Суспільна Служба. Ми отримали 42 пакунки з одягом з США й Канади. Цього року ми роздали їх у недалеких колоніях (селах). Окрім того ми взяли участь у поїздки, що її зорганізував ХОС. Разом були в чотирьох колоніях, де роздали одяг і влаштували виступ наших дітей із танками і співами. Ця подорож

лишила в усіх гарне враження.

Музейна збірка і бібліотека. У збірці маємо тепер 110 експонатів і 250 писанок. У цьому році дістали ми гуцульську сорочку, топірець і стародавній світлин. Бібліотека відкрита кожного четверга й п'ятниці для студентів.

У господарській ділянці закуплено посуд для кухні і обруси.

До Управи входять — Ольга Горачук, почесна голова, Тетяна Башин, голова, члени — Ксеня Білоніцька, Марія Волошук, Лідія Єдин, Емілія Квасниця, Ольга Костін, Ярослава Ліщинська, Євгенія Б. Мазепа, Марія Равлик, Марта й Ангеліна Чичко, Ольга Юркевич.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 14-го жовтня 1982 р. відійшла у Вічність по довгій недозі визначна громадянка й письменниця **Марія Мариняк**. Вона походила з учительської сім'ї Чижів, що проживали у Львові. Народилась у 1907 р., там закінчила вчительську семінарію і студіювала музику. Була членкою Пласту і брала участь в інших молодечих організаціях, за що зазнала переслідувань. Вийшла заміж за Михайла Мариняка і з ним проживала в Стрию, де він учительював. Після війни і пов'язаної з нею великої мандрівки родина знайшлася в Монреалі. Тут її чоловік помер у 1959 р., а діти Оксана й Олег покінчили студії. Тоді вона віддалася студіям слов'янської філології і свою магістерську працю видала англійською мовою п. н. "Жінка й дитина в модерній системі невірництва в Сов. Союзі" У тому часі писала вірші, а згодом видала повість для молоді п. н. "Далекі мандри". У 1969 р. дістала першу нагороду на Літературному Конкурсі СФУЖО за оповідання "Дівчур". Користувалась псевдом Марта Чиж.

Л. Б.

ВІСТІ СФУЖО — ЗМІСТ РІЧНИКА XXIV 1982

ЖІНОЧА ПРАЦЯ, ЖІНОЧИЙ РУХ

Наші професіоналістки	1	21
Інформаційний Центр	1	21
М. Богачевська-Хом'як	1	21
Декада Української Родини	2	21
Конгрес Міжнар. Жін. Союзу	2	22
Комісія Статусу Жінки	2	22
Анкета Світового Руху Матерів	3	22
Комісія Статусу Жінки	3	23
Світова виставка мистців	3	23
З'їзд жіночої преси	5	16
Оборона дітей	5	16
Життєписи жінок-мистців	5	17
Оборона дітей	6	16
Конференція Інституту Жінок	6	16
Конгрес Міжнар. Жін. Союзу	6	17
Конференція Ген. Федерації	6	17
Міжнародний Жіночий Союз	8	17
Вечір д-р Лідії Савойки	10	22
Перший крок Декади	9	27
Видання про жінок-в'язнів	9	28
Конгресова Книжка	9	28
Гасло Конгресу	9	28
Комісія Виставки	9	28
Участь у IV Конгресі СФУЖО	9	28
IV. Конгрес СФУЖО	10	21

Розваги Конгресу	10	22
По Конгресі СФУЖО	11	26
Контроля книг СФУЖО	11	27
Десятий Баль Преси	11	27

СКЛАДОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Праця "Нашої Спадщини"	1	21
Об'єднання Жінок Просвіти	1	21
Об'єднання Українок Швайцарії	2	21
Участь у 85-літті	2	22
Союз Українок Аргентини	3	22
ОУЖ Великої Британії	4	19
ОУЖ Великої Британії	8	17
Об'єднання Жінок Просвіти	10	21
Союз Українок Австралії	11	27
45-ліття Організації Українок "Відродження"	11	27

НОВІ ВИДАННЯ

С. Ольга ЧСВВ: Шіснадцять століть від смерти св. Василія Великого	5	17
Н. Строката: Documented Persecution, Ukrainian Women in the Soviet Union	11	27

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Стефанія Жуковська	1	22
Ольга Дівнич	2	22
Ірина Вергун	3	23
Іванна Прийма	3	23
Марія Солонинка	4	19
Катерина Кравс	6	17
Марія Янішевська	8	17
Орися Судчак	9	28
д-р Галина Носковська-Гірняк	10	22
д-р Ніна Шурин-Катеринюк	10	22

ВІСТІ З ДІЯЛЬНОСТІ

Рік Конгресу	1	20
Пресова Комісія СФУЖО	2	22
Постанови Нарад СФУЖО	2	22
Конгресова Книжка	2	22
Вислід XVIII Літ. Конкурсу СФУЖО	2	22
Комісії Конгресу	3	22
День СФУЖО у Вашингтоні	3	23

Декада Української Родини	3	23
Панель Виховної Комісії	3	23
Програмова Комісія Сфужо	4	18
Конгресова Комісія СФУЖО	4	18
У 90-ліття Блаженнішого	4	18
Зміна приміщення	4	19
Емблема Конгресу	4	19
Звіти до Конгресової Книжки	4	19
День СФУЖО у Вашингтоні	5	16
Конгресова Книжка	5	17
Нова домівка СФУЖО	5	17
Зміни в Управі СФУЖО	5	17
Програмова Комісія почала діяти	6	17
Пресова Комісія СФУЖО	6	17
Емблема Конгресу	6	17
Комісії референток	6	17
Загальні резолюції	8	18
Бюджет Конгресу	8	18
Зміна панелю	8	18
Об'їздка Наталі Пазуняк	8	18
Брошура про жінок-в'язнів	8	18
Комісія реєстрації	8	18

НОВІ ВИДАННЯ

Леся Храплива-Щур: Українські народні звичаї у щоденному побуті. Ярослава Турко: Українські рушники. Видала Виховна Комісія СФУЖО. Обкладинка — Ніна Мудрик-Мриц. Торонто 1982. Ст. 52. З передмовою Оксани Бризгун-Соколик.

На Конгресі СФУЖО виховна референтка О. Бризгун-Соколик презентувала книжечку, що її потребу ми всі відчували. Це перелік народніх звичаїв, що угруповані за порою року чи за подіями в житті людини. Авторка Леся Храплива-Щур подала список літератури і справді використала все, що появилася в тій ділянці. Матеріал поданий стисло й виразно. Друга праця в тій книжечці говорить про народні рушники, що є також овіяні легендою. Її авторка Ярослава Турко додала до того кілька рисунків. Жаль, що не подала рушника з Західньої України.

Книжечка коштує 4.00 дол. Замовляти її можна у виховної референтки СФУЖО.

Rubel-Omega News Group.

СВІТЛЯНИЙ НАПИС "ЗВІЛЬНІТЬ УКРАЇНУ" НА МОДЕРНОМУ ХМАРОДЕРІ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ.

Старанням Української Ліги Проти Знеславлення у Філядelfії, велика електрична компанія Філядelfія Електрик, яка обслуговує Філядelfію і околицю впродовж трьох днів: 21-го, 22-го і 23-го січня своєю електрично-оптичною системою подавала напис "Звільніть Україну" який виднів на модерному хмародері Філядelfія Електрик на 23-му б'юці вул. Маркет. Ідею цього світляного напису видвигнув Андрій Козак.

Гасло височіє понад будинками і його видно з віддалі кількох миль. Було б побажаним, щоб українці листовно чи телефонічно висловлювали признання за безплатну передачу цього гасла.

Фрагмент мистецької виставки під час конференції "Українська жінка у двох світах" Картини Оксани Лукашевич-Полон.

"FREE UKRAINE" IN LIGHTS ATOP A SKY-SCRAPER IN PHILADELPHIA.

Thanks to the efforts of the Ukrainian League against Libel, Philadelphia Electric erected a cost-free lighted sign, "Free Ukraine," on January 21, 22 & 23 on top of a skyscraper in Philadelphia. Project initiator: Andriy Kozak.

The sign was seen for miles around. It would be desired that we all express our recognition and appreciation of this gesture.

ПОДЯКА

З покриття коштів дороги до школи св. Івана в Ньюарку на показ роблення прикрас на ялинку, складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" і 10.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку,

Наталка Дума

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. XL

FEBRUARY 1983

EDITED BY A. H. Sawyckyj

UKRAINIAN WOMEN SPEAK OUT AT WOMEN'S CONFERENCE

A Summary of Panel Discussions
by Halyna Kutko

The Conference "Ukrainian Woman in Two Worlds" which took place October 2-3, 1982 at Soyuzivka, brought together women for mutual exchange of ideas. There was great interest, as indicated by the approximately 600 women from different parts of the U.S. who attended. This is a testimony to the importance of such a forum for discussion. It is also important to note that the attendees varied in age, from teenagers to older women. There were also a few men who came to see and hear what women are up to.

The program of the Conference was broad and varied. During the two-day event, there were thirteen panels, an exhibit of women's art, a concert and an exhibit of literary publications by women.

Here is a brief summary of the panels which were presented:

■ WOMEN OF TOMORROW.

Moderator: Lesia Slobodian.

This panel touched on the topics of language, family and identity of the younger generation. The panelists, themselves teenagers, stated that Ukrainian youth is proud of its heritage. In the eyes of youth, Ukrainians are unique, and it is a privilege to be Ukrainian.

■ UKRAINIAN SCHOOLS AND YOUTH ORGANIZATIONS. Moderator: Halyna Kutko.

In this panel, the panelists discussed the importance of encouraging parents to register their children in daily and Saturday Ukrainian schools, and in youth organizations. The decrease in enrollment suggests indifference on the part of parents, and lack of interest on the part of the students.

There is a great need to set up in the U.S. a center for the continuous training of Ukrainian school teachers who would provoke interest in students through the use of modern teaching methods. Also, the

need was expressed for continuing Ukrainian education courses for parents who could take advantage of these courses while their children attend Ukrainian school.

■ UKRAINIAN LANGUAGE.

Moderator: Roma Dyhdalo.

The knowledge of the Ukrainian language, as well as its nurturing and use in our families, is steadily decreasing. To teach a child language, it is important to train him/her to love and respect all that is Ukrainian, and in that way develop the child's inclination to learn the language.

It is important to attract to the Ukrainian community those people who feel Ukrainian but who do not speak the language. These people can make fine contributions to the community. The older generation sometimes approaches the issue of language too emotionally; whereas, younger people, even those with a poor knowledge of the language, do feel themselves to be Ukrainians.

■ INTERMARRIAGE.

Moderator: Christine Dobczansky-Melnyk.

The panelists were spouses in mixed marriages. They stated that to marry a non-Ukrainian is not easy, especially when the Ukrainian partner fully intends to maintain Ukrainian traditions, or raise their children within a Ukrainian spirit. The Ukrainian community should not isolate or ostracize those who have married non-Ukrainians, but rather, accept them in the community, if this is where they wish to belong.

■ UKRAINIAN IDENTITY AND TRADITIONS.

Moderator: Natalia Kormeliuk.

Each one of us has an individual approach to the concept of identity. Identity cannot include only knowledge of the Ukrainian language; it also includes other values in our tradition. Ukrainians should not isolate themselves; they should take active part in American society. From a psychological perspective, to be a member of an ethnic minority is a positive factor, which keeps an individual in a close-knit, familiar group.

■ WOMAN IN CRISIS.

Moderator: Motria Kushnir.

There can be many different causes of crisis in a woman's life: widowhood, divorce, child-rearing problems, illness, economic problems. To help women survive such crises, the best thing would be to create "aid networks" in connection with existing Ukrainian institutions or organizations. If this is not feasible, it is important to have information available about how to find such services in the American society.

■ WORKING WOMAN.

Moderator: Ksenia Dragon.

The working woman must have the support and help of her family in order to carry out her simultaneous functions of wife, mother and breadwinner. It appears from the panel and ensuing discussion, that there is no such thing as the "Ukrainian Superwoman." If a woman has too many obligations, something has to give.

Women who plan to return to work after many years of domesticity and child-rearing need concrete information about how to look for work, supplementary education, or even the writing of a resume. Here, too, we need support systems or networks where women could find such information and advice.

■ THE UKRAINIAN SINGLES SCENE.

Moderator: Marta Korduba.

The most urgent need of Ukrainian singles, the panel showed, is the need and opportunity for communication. During the discussion the publication of a newsletter was proposed, which would contain addresses or information about social gatherings, parties, dances, etc. Singles centers or clubs should be created where singles could meet. If there is no opportunity to meet, singles leave the Ukrainian community and seek social contacts elsewhere, and often marry non-Ukrainians.

■ UKRAINIANS AND THE MEDIA.

Moderator: Roma Sochan-Hadzewycz,

The Ukrainian press is undergoing a great crisis due to a decreasing readership which understands Ukrainian language well, a lack of editors and great publishing costs. These are serious problems, especially when one considers that the Ukrainian press in the free world is the only free Ukrainian press in existence. The Ukrainian press in the diaspora is to a great extent dependent on the Ukrainian family. If the language is nurtured in the family, then there will be readers for our press. If they won't know the language, then the Ukrainian language press will be superfluous.

■ LITERATURE—UKRAINIAN WOMEN WRITERS IN THE WEST. Moderator: Laryssa Onyshkevych.

Women writers in the diaspora are more active than men. Most women writers devote themselves to literary

creativity when they do not have the obligation of child-bearing, or when they are single. Literary contests, journals, and other methods of propagating their works are a great encouragement to writers. It is important for women writers to be in contact with other creative literary types. The number of youths who write in the Ukrainian language is decreasing, therefore those who do write should be especially encouraged. There is a need for more systematic planning for more translations into English. This area is sadly lacking.

■ ART-THE CREATIVE PROCESS.

Moderator: Natalia Pohrebinska.

To become an artist, an individual must not only master her craft, but also find herself and her art in her inner self. This is the search, this is the creative process and quest of each individual who tries to understand the essence of her existence. An artist's environment and emotional state are elements which enter into this search.

An artist must also protect the treasures of our heritage, and our culture for future generations, and must consider how to do this in her art.

■ THE UKRAINIAN MALE.

Moderator: Petro Stawnychy.

This panel discussed three varying roles of the Ukrainian male, namely, as a husband in a childless marriage, as a single parent, and as a spouse in a marriage where both partners/parents work.

A father must have self-discipline, in order to convey that self-discipline to his children. He must cherish and develop his knowledge of the Ukrainian language, traditions, religion and moral values in order to be able to transmit these to his children.

■ UKRAINIANS IN AMERICAN POLITICS.

Moderator: Marta Kichorowsky.

Ukrainians should form a more forceful lobby in Washington, D.C. In order to increase the political clout of the Ukrainian community, it is imperative that we vote in blocs, in order to have a greater effect on our surroundings. We should have a speaker's bureau of highly qualified individuals who could inform the American public about events important for our community and political life. The community should donate funds for this purpose.

In conclusion, it must be stated, that the Ukrainian Women's Conference was fully successful. Ukrainian women need a forum for discussion and the Conference became that forum. We urge women to contribute these discussions in the press, or in similar conferences in other parts of the country.

HEALTH & WELL-BEING

By Dr. Maria Motyl

RESEARCH SOLVES "LEGIONNAIRE" MYSTERY

What has happened to Legionnaire's disease? Six years ago an outbreak of pneumonia occurred among attendees of an American Legion Convention in Philadelphia. Twenty-nine of the 182 people stricken died and the public became very worried. Investigators followed many leads; they investigated various gases, poisons and considered whether it was a bizarre new agent perhaps introduced by terrorists.

Within six months the Center for Disease Control (CDC) had the answer: the cause was a previously unidentified bacterium subsequently named *Legionella pneumophila*. The bug was difficult to culture in the laboratory and thus remained unidentified for a long time.

It is now known that it is a ubiquitous organism that commonly resides in water, and is frequently found in air conditioning and cooling towers. Humans become infected by inhaling

droplets in the air. In most cases the infection remains asymptomatic, while in a small percent pneumonia develops that may have wide effects throughout the body. The organism is sensitive to the antibiotic erythromycin and most of the early fatalities occurred because penicillin and other drugs were used which were not effective.

Recently investigators found that the organism is not new but simply was undiscovered. Today the CDC estimates that between 50,000 to 70,000 people in the U.S. are infected by *Legionella*. In the past, several mysterious outbreaks of pneumonia and related fevers occurred in different locations. As is usually done when no cause for the outbreak can be found, blood and tissues from infected individuals were stored and frozen at the CDC. When scientists subsequently went back to their freezers they found that the cause of these mysterious illnesses was in fact, the newly discovered *Legionella*.

YOU ARE WHAT YOU EAT

For a long time people have known of the value of a well balanced diet to maintain health and well-being. What is becoming increasingly clear is that diet can also affect mood and behavior. Several studies also suggest that foods might be used to treat such common problems as depression, insomnia and hyperactivity.

Brain activity and consequently, mood and behavior are regulated by chemicals called neurotransmitters, which transmit messages between nerve cells. These chemicals cannot be administered directly because they cannot cross the barrier between the blood and the brain. Nutrients in food, however, are precursors of these neurotransmitters — when their levels go up, so do the levels of the specific brain chemicals.

One important neurotransmitter is serotonin. It is associated with feeling relaxed, calm, sleepy and less depressed. Level of serotonin are raised by eating foods rich in carbohydrates (sugars and starches). This may explain why people, when they are depressed, often go on carbohydrate binges.

Investigators have found that it is not the carbohydrates themselves that raise serotonin levels, but tryptophan, an amino acid in food. By eating carbohydrate tryptophan levels increase and then levels of serotonin increase. Newborn babies fall asleep more readily when tryptophan and carbohydrates are added to their formulas. Tryptophan may also be useful in treating insomnia and mild depression.

In light of these findings questions are raised about the use of low sugar diets to treat hyperactive children. It also sheds some light on why high-protein, low carbohydrate diets often fail. These diets induce a serotonin shortage which might trigger carbohydrate cravings to correct the imbalance. The result is a binge and a failed diet.

BRANCH 32, IRVINGTON, N. J.

January 24 Ukrainian Flag Raising Ceremony was held at the Union Township Municipal Building, Union, N.J. Proclamation was read commemorating Ukrainian Independence Day.

February 23 We held our annual Candle Light ceremony to install newly elected officers for the year 1982.

A letter was received from the orphanage in Brazil with all the children's (80) signatures and a snapshot of them all thanking us for the packages of clothing we sent to them.

Walter Bodnar spoke on human rights of the people in Ukraine and how his organization is contacting various political leaders in the Senate and House of Representatives, issuing press releases and writing articles on the abuse and suffering of the Ukrainian people by the Soviet regime.

March During the month of March, members sold Ukrainian cookbooks to raise funds. Members also attended a class in painting Ukrainian Christmas balls. Vera Studney made a Ukrainian doll and donated it as a prize raffled at Newark Regional Council dinner on March 6.

Anne Shmulak gave a talk on the life of Taras Shevchenko.

April Members took part in the Ethnic Program at the Short

Hills Mall in Short Hills, N.J., displaying Ukrainian costumes, ceramics, wood carvings and pysanky.

May Anne Shmulak gave a talk on the Trident and how the Ukrainian symbol got its beginning.

June Ukrainian food and articles were sold at the Ukrainian Festival held at the N.J. Garden State Art Center in Holmdel on June 19th to raise funds.

July Branch 32 sponsored a bus ride to Glen Spey, N.Y. on July 17 to attend a Ukrainian Festival.

September Mr. Bokolo was a guest speaker on September 28 to show slides on "Ukrainians in Brazil". Members and guests attended.

October A thank you letter was received from Poland thanking us for clothing packages which we shipped to them in July.

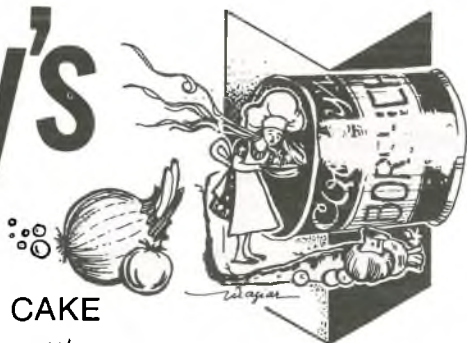
November On November 11, Branch 32 members sent 28 packages of clothing (22) packages sent to Brazil and (6) packages to Poland.

December On December 5, a Chinese Auction was sponsored by Branch 32 at 140 Prospect St., Irvington.

Marion Burbella presented slides and spoke on "A Wedding in Lviv" on December 28; guests attended.

Mari Bomba, Public Relations & Press.

cooky's corner

CHEESE CAKE

by Marta Baczynsky

In the last issue, Cookie shared a rather simple, but nevertheless delicious cheese cake recipe with our readers. Those who have tackled the recipe have come to appreciate the capricious nature of this dessert — its highs and usually lows. Now, the time is here to attempt the finer points of cheesecake cookery with a simply scrumptuous, sumptuous creation. Being in a more refined category, this cheesecake is rather stable and will retain its elegant shape.

INGREDIENTS:

- 1 cup sifted flour
- 1/4 cup sugar
- 1 tsp. grated lemon peel
- 1 egg yolk
- 1/4 tsp. vanilla extract
- 8 tbs. butter, cut into small pieces

CHEESE FILLING

- 2 1/2 lbs. cream cheese at room temperature
- 1 3/4 cup sugar
- 3 tbs. flour
- 1 1/2 tsp. grated lemon or orange peel
- 1/4 tsp. vanilla extract
- 5 eggs
- 2 egg yolks
- 1/4 cup heavy cream

Method: Prepare the dough by first combining the flour, sugar and lemon peel in a small bowl. Make a well in the center

and place the egg yolk, vanilla extract and butter in it. Using your fingertips mix the ingredients rather well until the dough comes away from the sides of the bowl and forms a ball. Wrap the dough tightly in foil and refrigerate for one hour.

To make the bottom crust, first lightly grease the bottom of a spring-form pan. Place half of the dough on a lightly floured board and roll out to 1/8 inch thick. Place the dough on the base of the pan and trim the edges. Add the trimmings to the rest of the dough in the refrigerator. Place the bottom crust on the middle shelf of a preheated oven 400° F (200° C) and bake until the crust is golden brown — about 20 minutes.

Remove the pan from the oven and allow to cool. When the bottom crust is cool, grease the sides of the pan, set the sides around the base and lock it. Roll the remaining dough into two strips about 1/8 inch thick and long enough so that end to end they will line the sides of the pan. Fit the strips into the pan, pressing the ends together to seal. Trim and discard the excess dough. Increase the oven temperature to 450° F.

Beat the cream cheese with a wooden spoon. Blend in the sugar, flour, orange and lemon peel, and vanilla. Beat in the eggs, one at a time, and then the egg yolks. Stir in the cream. Pour the mixture into the assembled pastry and

place the pan in the oven for 15 minutes. Reduce the temperature to 250° F and bake the cake for 1 hour more.

Remove the cheesecake from the oven and place it on a rack to cool. Let it cool at least two hours before removing the sides of pan. Best is to refrigerate 3 to 4 hours.

IF YOU DON'T WANT TO BAKE BUT WANT TO IMPRESS, MAKE THE STRAWBERRY DREAM CAKE

by Christina Nawrocky

- 3 packages (8 ounces each) pound cake
- 3 1/2 envelopes unflavored gelatin cold water
- 2 boxes (1 pound each) frozen sliced strawberries, thawed
- 2 cups heavy cream whipped
- 1 quart fresh strawberries
- 1/2 cup sugar
- 1 1/2 tablespoon cornstach red food coloring

Cut cake in 1/4 inch slices about 1 1/2 inches wide and 4 inches long have about 20 strips this size for sides of pan. Scraps could be used for layers. Butter lightly a deep 10-inch springform. Line bottom and sides of pan with cake strips. Meanwhile soften gelatin in 1/2 cup of cold water, dissolve over hot water. Stir quickly into strawberries. Fold whipped cream. Pour about 1/4 of mixture on cake in pan. Add another layer of cake and continue alternating ingredients until all are used. Chill overnight.

Add glaze a few hours before serving.

Glaze: Wash and hull berries. Crush enough small uneven berries to make one cup. Keep remainder whole. Mix sugar and cornstarch in small saucepan. Add crushed berries and 1/4 cup of cold water, mix well. Cook stirring until thickened. Cool. Add a few drops of red food coloring. Arrange berries on cake and spoon glaze over fruit. Chill. Remove to serving plate, leaving cake on pan base.

INCREASE OF SUBSCRIPTION OF "OUR LIFE" MAGAZINE

As of January 1, 1983 the subscription of "Our Life" magazine has been increased to \$15.00.

Due to the high cost of printing and mailing, the Executive Committee of UNWLA was forced to increase the subscription of "Our Life" in order to insure its continued existence.

COUNTRIES OTHER THAN U. S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency which will equal the amount of \$15.00 American dollars.

We would greatly appreciate receiving additional \$2.00 from those subscribers who already paid \$13.00 for the 1983 subscription.

НАШІ КВІТИ У ВАЗОНКАХ У ХАТІ

ПРОДОВЖЕННЯ

Кімнатні рослини найкраще виростають і цвітуть при світлі з південних вікон, лиш тоді, коли на них світить сонце через тонку прозору фіранку. Це можна назвати фільтрованим світлом.

Як я вже давніше згадувала, світло це життя рослини. Однак сильне соняшне проміння, що світить через шибу вікна прямо на рослину, може їй дуже пошкодити, а навіть зовсім спалити, знищити.

На дворі влітку 4 хвилини соняшного світла дорівнює 1-ій годині скількості світла в тіні. (Маю на увазі тень наприклад за хатою, за парканом, але не під дахом чи під дуже густим деревом.) Взимку соняшне світло не таке грізне. Дні коротші, сонце швидше пересувається і не встигає заподіяти великої шкоди. Та час біжить швидко, ще не оглянемося як прийде весна, а з нею дні стануть довші, соняшне проміння сильніше і тоді: обережно з рослинами біля південного вікна.

Дуже часто у різних городничих журналах зустрічаємося з порадами, що найбезпечніше вирощувати кімнатні рослини за фільтрованим світлом. Треба також пам'ятати, що земля у вазонках, на які світить сонце висихає багато скорше як у вазонках на інших вікнах.

Найбільш відпорні на суху землю і сильне сонце є різного роду кактуси.

Також дуже любить сонце рослина, що називається журавець (Geranium Pelargonium).

Це майже всім відома і розповсюджена рослина. Вона дуже декоративна, цвіте великими квітами у багатьох кольорах. Найбільш розповсюджений і дуже витривалий колір помаранчево-червоний.

На весні можна побачити журавець (Geranium) для перепродажу у різних крамницях, які навіть не мають нічого спільного з квітами. Через витривалість і популярність цієї рослини продавці беруть її радо до продажу. Навіть коли трапиться, що забудуть її підлити кілька днів і журавець (Geranium) виглядає зів'ялим і загибаючим, то коли його підлити, листки майже на очах піднімаються і рослина оживає. Закуплені молоді кустики журавцю можна розсаджувати на грядках з квітами, в пачках на вікнах чи балконах, або в більших вазонках. Цвіте журавець (Geranium) від весни до пізньої осені. Любить у землі трохи піску і багато сонця.

Коли хочемо внести журавець (Geranium) знадвору в хату, щоб він далі цвів, треба вже з початком жовтня викопати рослину з грядки чи великого вазонка, протяти 1/3 коріння і всадити до меншого вазонка і землю в ньому добре втиснути. Залишити лише місце, щоб можна було підливати. Примістити вазонку у найбільш соняшнім місці в кімнаті.

Якщо досить соняшного світла, вологости і тепла журавець буде довго цвісти.

(Докінчення буде)

Нат.

ЯК ЗБЕРІГАТИ КРАСУ ОСІННЬОГО ЛИСТЯ.

Як осінь зачне розмальовувати чудові кольори на деревах, мимоволі насувається бажання зберегти ту красу надовше.

Ось поради на підставі американських газет: Як тільки дерева зачнуть змінити свій колір, стягти галузки з різних дерев для різноманітності кольорів і вложити до флаконів наповнених одною частиною гліцирину і двома частинами води. Найкраще уживати до міряння пляшечку з гліцирину, даючи одну пляшечку гліцирину, а дві води, бо при великій скількості гліцирину, він скапує з листя.

Листя з твердих дерев, як бук, дуб, ясен і дикі яблуні є найкращі до збереження.

Кінець галузки обчистити з малих галузочок та листя, щоб не були занурені в воду. Чисті галузки перерізати гострим ножем 3 цілі завдовж. Опісля покласти на дошку та потовкти молотком, чи тяжким об'єктом в місці розрізання та трошки вище. Добре потовчення галузки уlepsить абсорбування рідини.

Уложити галузки в вазі, уважаючи, щоб вони були покриті водою з гліцирином 3 до 4 цілі. Відложити до холодної кімнати на тиждень, або й довше.

В проміжку часу буде відбуватися процес зміни кольорів листя як і на деревах. Як листя змінить свої кольори, а гліцирин увійде в кожний листок, воно не буде переходити жадних більше змін. Презервація листя є закінчена, як відблиск

гліцирину буде видно на кінці листків і саме це задержує їхню свіжість.

Таке листя може переховуватися і кілька літ.

На весні треба обчистити його з порохів, виполоскати у воді, добре стрясти воду та повісити в тіні, щоб цілковито обсохло. Сухе обвинити папером та повісити в сухому місці листям в долину. Листя не складати в пластикові мішки, щоб не мало цілого запаху.

Подала **Марта Цимбаліста**

НОВИНКА.

Появилася 56 сторінкова ювілейна книжка 24-го Відділу СУА в Елізабет Н. Дж. з нагоди 50-ліття.

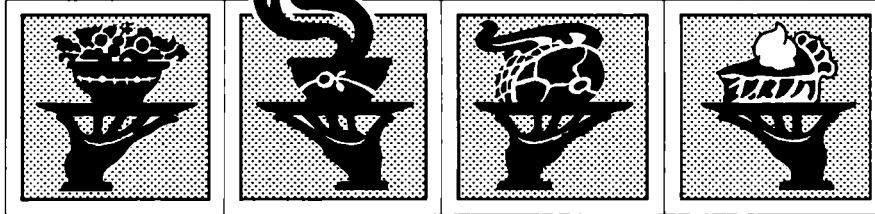
Книжка справді пам'яткова, гарно і старанно видана. В ній багато інформаційного матеріалу про СУА — також є виїмки зі статуту. Поміщено коротку історію і мапу України. Кілька дібраних віршів, на початку Л. Українки, а при кінці І. Сенік. Звіти з праці подають історію Відділу.

Вчислено всі голови Відділу, загалом їх роки праць, а також всі членки управ уложено після скількості років праці. Є багато знімків поодиноких і гуртових. Також долучено історію зі знімками 45-го Відділу, що існував тут у роках 1967-1978, коли злучився з 24-им Відділом.

Не поминено помістити рекламу "Нашого Життя", що кожна членка є обов'язана передплачувати, щоб знати, що діється в нашій організації.

Коли котрийсь з Відділів задумує видавати пропам'ятну книгу — то вище описана може бути добрим взірцем.

наше харчування

РИБА

ЛУКІЯ ГРИЦІВ

Одним із кращих продуктів у нашому харчуванні є риба: дуже мало калорій, натомість багато протеїну і мінералів. Але це ще не все: смак риби є делікатний і залежно від приправи може бути "королівською" потравою.

Рибу легко варити різними способами, однак мабуть найкращий спосіб варити її в парі над кип'ячою водою або ще краще в її власній парі, тобто завинену в станіоль (foil) над парою або в печі. Під час такого варення не витікає з риби її делікатний смак ні запах, якого ми не хочемо мати в цілій хаті. Другою прикметою вареної риби в станіолі це те, що зразу в цій самій станіолі можемо рибу подавати на стіл.

Одне мусимо пам'ятати при варенні риби, що її не можна переварити (задовге варення риби вбиває її добрий смак).

ОКУНЬ З НАЧИНКОЮ

- 3½ lb. морського окуня (Bass)
- 2 зелені цибульки
- 2 ложки масла
- 1 lb. печериць
- 1 маленький зубець часнику (поточений)
- ¼ горнятка кришок хліба
- 1 чайна ложечка соли
- ¼ чайної ложечки перцю
- топлене масло
- куски цитрини

Залишити голову і хвіст при риби. Втушкувати цибульку на маслі, додати покрайні печериці. Як печериці пустять сок, додати кришки хліба, сіль, перець, начинити рибу, зіпняти патичками або зшити. Положити на станіоль (посмарований маслом) дуже щільно закрити його і вставити на листі до печення до нагрітої до 375° F печі на 45 хвилин. Подавати на підносі на станіолі политу зверху власним соусом.

ПСТРУГ МОРСЬКИЙ АБО РІЧНИЙ

- 1 великий пструг (4-5 lb.) (trout)
- 1 чайна ложечка соли
- ½ чайної ложечки перцю
- 2 чайні ложечки цитринового соку
- 3 ложки м'якого масла

Не відтинати голови і хвоста. Посипати пструга сіллю і перцем та скропити цитриновим соком, завину-

ти в станіоль посмарований маслом, затискаючи докладно краї та пекти у гарячій печі 400° F около 40 хвилин.

РИБА З ЗЕЛАМИ

- 1 велика біла риба (4 lb.)
- 2 чайні ложечки соли
- ½ чайної ложечки перцю
- кілька листків салати
- 2 ложки масла
- 2-3 зелені цибульки
- топлене масло
- 2 ложки кропу
- 2 ложки зеленої петрушки

Цілу рибу положити на змащений станіоль зверху приспати цибулькою, кропом і зеленою петрушкою і прикрити салатою. Щільно звинути станіоль і пекти в нагрітій печі 350° F 45 хвилин.

СОУСИ ДО РИБ

Рибу теж можемо зварити без жадних приправ. Тоді таку рибу подаємо з відповідними соусами.

СОУС ІЗ ВИНОМ

- 3 ложки масла
- 3 ложки борошна
- 2 ложки Worcestershire соус
- ½ горнятка молока
- 1 чайна ложечка соли
- ¼ чайної ложечки перцю
- ¼ горнятка терпкого білого вина

Масло смажимо, вимішуємо з борошном додаємо Worcestershire, молоко, сіль і перець та мішаємо на плиті поки не згусне. Під кінець додаємо вино (більше не варити) та поливаємо рибу.

СОУС З ЯЙЦЯМИ

- 2 ложки масла
- ½ чайної ложечки соли
- 1 горнятка соку з риби (як замало додати молока)
- 1 чайна ложечка цитринового соку
- 2 ложки твердого масла в кусочках
- 2 на твердо зварені посічені яйця

Стопити 2 ложки масла, вимішати з борошном і сіллю. Помалу вливати сок із риби мішаючи безперервно поки не згусне. Тоді ще кілька хвилин варити. Додати сок з цитрини, куски масла і яйця.

Вимішати і полити по риби.

Рис. Юрій Логвин, Київ.

НАША ОБКЛАДИНКА.

На обкладинці дереворит мистця Андрія Мадая, який є в продажу в крамничці Українського Музею (203 Друга Ев.). Крамничка крім виробів народного мистецтва і різних мистецьких дрібничок має теж великий вибір дереворитів, рисунків і картин виконаних різною технікою таких мистців як Яків Гніздовський, Арка Петришин, Богдан Божемський, Ольга Маришук і інших. Для тих хто шукає за вартісним подарунком крамничка Українського Музею — догідне джерело закупу.

ВІД РЕДАКЦІЇ

Проситься всіх дописувачів "Нашого Життя" посилати до редакції тільки оригінали дописів чи статей. Згідно з журналістичною практикою не подається копій статей, що були поміщені, чи переслані до інших газет чи журналів. Для кожної газети, чи журналу треба писати окрему вістку або статтю. Будемо вдячні, коли пресові референтки чи дописувачі будуть придержуватися тієї засади.

ХРОНІКА

ВІДДІЛИ ПОЗА ОКРУГАМИ

3-Й ВІДДІЛ СУА ФІНІКС, АРІЗОНА

(Діяльність за 1982 рік)

Січень: Загальні річні збори і "коляда". Так як минулого року, так і цього року, найбільшу суму на листу "коляди" збирала пані Попович.

Лютий: Доповідь про Ольгу Басараб.

Березень: Доповідь на тему "Велика Ідея",

28-го березня: Великодній базар, який завдяки жертвенності членок дав гарний грошовий прихід.

Квітень: Доповідь в 40-ліття бою на горі Маковці. Під проводом Христі Бойко влаштовано виставку і показ писання писанок в приміщенні Вaley Нейшінел Бенк. Така виставка зацікавлює і притягає велике число публіки не тільки українців, але також американців та різних національностей.

Травень: Свято Героїнь.

З кінцем травня відбулась 3-денна Конференція Анти-комуністичного Бльоку Народів Північної Америки, в якій при реєстраційній комісії працювали членки нашого Відділу: Геня Чопівська, Ліда Дидик, Ірена Ванько, Ольга Сливка.

Червень: Піврічне засідання, а опісля доповідь про Івана Франка. Всі згадані доповіді підготувала і прочитала імпровізована референтка Катерина Росола.

Липень-Серпень: Літня перерва.

Вересень: Ширші сходи: тому, що голова Відділу Слава Савицька з родиною виїжджала на довше перебування до Савді-Арабії, членки попрощали її скромним прийняттям і дарунком та побажали успіхів в новому місці поселення. С. Савицька, хоч коротко очолювала Відділ, але за цей час виявила свою добру волю, обов'язковість та скромність, за що здобула прихильність членок. Щастя їй, Боже, в дальшому житті.

Головство перебрала молода здібна членка Ірена Осадців, яка з ентузіазмом взялась до праці. Під її

проводом створено співацький гурток, який виступає на різних святах. Заступницею до кінця року вибрано Наталку Віятік.

Жовтень: Ширші сходи.

Листопад: Співацький гурток взяв участь у відсвяткуванні Листопадового Зриву.

Грудень: З нагоди свят Різдва Христового управа Відділу подбала про традиційну українську ялинку, яка пишалась між 16-ма ялинками різних національностей. Виставка ялинок була влаштована в приміщенні Вaley Нейшінел Бенк. Рівночасно поруч ялинки, був гарно накритий стіл із свят-вечірніми стравами. В гарних українських народніх строях членки і їхні діти колядували та давали пояснення про український Свят-вечір.

Христя Бойко, Люся Сава, Ірена Ванько дбають про те, щоб українські звичаї і традиції передати дітям у рідній школі, де вони є учительками. Дуже приємно було побачити в місцевому американському журналі дві сторінки кольоро-

Членки 3-го Відділу СУА, Фінікс, Арізона при засвіченні традиційної ялинки. Зліва, перший ряд: Данилко Чопівський, Надя Сава, Уляна Дроздев, Евгений Чопівський, Дарка Дроздев. Другий ряд: Таня Сава, Геня Чопівська, Оля Масна, Галина Дроздев, Христя Бойко, Люся Сава.

Members of UNWLA Branch 3, Phoenix, Arizona at the lighting of the traditional Christmas tree.

вих світлин, хід традиційного Свят-вечора та дітей, що колядували. Свят-вечір підготувала в своєму домі Х. Бойко разом із тіткою Марією Ліневич.

Також 13-го грудня референтка зовнішніх зв'язків Г. Чопівська та її сестра Галина Дроздев разом із своїми дітьми підготували інсценізацію Свят-вечора в американській школі, де їхні діти вчать. В цей спосіб Г. Чопівська сміливо підкреслює свою українську приналежність та знайомить американську публіку з нашими традиціями.

Відділ виконує всі свої зобов'язання до Централі СУА та співпрацює з церквою і місцевими організаціями. Щира подяка господарським референткам під проводом Марії Осадців за перекуску по кожному засіданні. Бажаємо всім щасливого Нового Року.

Ольга Сливка,
пресова референтка

ПОДЯКА

20-ий Відділ СУА пересилає 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", як неприйнятний зворот коштів зв'язаних з репрезентацією Катрусі Альфавицької, членки Відділу на бенкеті з нагоди IV Конгресу СФУЖО,

Управа 20-го Відділу, СУА

ТОЛОКА ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

65-ий Відділ США в Нью-Бронсвіку рішив влаштувати "толоку" на користь Українського Музею. Членки Відділу зобов'язалися щось вишити для продажу в крамничці Музею. Перед закінченням роботи всі мали зійтись в приватному домі і там при співах, жартах, розмовах і частуванні додати останні "штихи" до вишивки.

Хоч сніговія 12-го грудня 1982 р. не дозволила зійтись в приватному домі, членки таки відбули свою "толоку" три дні пізніше на місячних сходинах Відділу.

Всі принесли викінчені вишивки і вгощаючись приємно провели вечір.

СРІБНИЙ ЮВІЛЕЙ 69-го ВІДДІЛУ США, ЛОРЕЙН, ОГАЙО.

20-го жовтня 1982 р. проминуло 25 років від заснування 69-го Відділу США, ім. Наталії Кобринської у Лорейн.

Двадцять і п'ять років, що проминуло від часу заснування — це був час широкої діяльності з туги за рідним Краєм і любови до рідного народу. Ми працювали в приємній атмосфері та з задоволенням. Початки праці Відділу були нелегкі. Це був несприятливий час для новоприбулих до Америки. Мало хто з нас мав власну хату, не було теж громадського дому де можна б зійтись. Щоб не загубитися в чужому світі, треба було влаштовувати культурні імпрези в чужих винаймлених приміщеннях. Це був час великого безробіття та страйків. Більшість із нас жила скромно. Та все таки ми виконували наш національний обов'язок.

Засновуючі збори Відділу відбулися 20-го жовтня 1957 року. Конгресовий Комітет запросив членок 33-го Відділу з Клівленду, щоб перевели збори з місцевим жіноцтвом.

Представницями 33-го Відділу були: Катерина Мураль, Євгенія Дубас, Марія Фецачин і Стефанія Шевчук. Прибулі поінформували про зорганізоване жіноцтво в Америці. У сходинах взяло участь 15 жінок із Лорейну і тому К. Мураль запропонувала заложити Відділ у Лорейні. До управи ввійшли: Лідія Яців, Слава Шевчик, Марія Пашин, д-р Савдик,

У висліді 65-ий Відділ США передав до крамнички Музею:

12 серветок, 12 закладок, 4 подушечки, 1 рушничок, 1 торбинку на косметику, 1 забавку з України, 1 рельєф Музею українського мистецтва, 1 рельєф Музею — арсеналу у Львові. Одна неprisутня членка зложила 10.00 дол.

Деякі з тих вишивок чудово виконані й можуть викликати тільки подив до доброго смаку, тонкості виконання і терпеливості українських жінок.

Крамничка визначила ціни на подарунки. Загальна ціна всіх подарунків є 231.00 дол. Це різдвяний дарунок членок 65-ого Відділу США для Українського Музею.

Пресова референтка

Юлія Скірка, Марія Дейчаківська, Ярослава Барнич, Дарія Микита, Марія Зубаль, Стефанія Лучковська, Марія Величко.

Відділ скоро зріс до 50 членок. Свою працю започаткував різдвяною "колядою", яка дала гарний вислід. В скрутних місцевих обставинах загального безробіття це дало доказ розуміння членок і громадянства.

Щоб навізати тісний контакт з громадою, управа рішила влаштувати карнавалові вечерниці і рівночасно христини нового Відділу. Після трьох місяців існування управа зуміла влаштувати 16-го січня 1958 р. власними силами веселі вечерниці з багатою програмою. На імпрезу прибула численна громада і запрошені гості з Клівленду.

За перший рік управа відбула 16 засідань і 6 ширших сходин. Сходини завжди були присвячені якійсь важливій події нашого сучасного чи минулого. У програмі підкреслювано виховну ідею. Це було свято Матері чи Героїнь. Доповіді про жінку в творах Шевченка, про голод в Україні, Листопадовий чин, тощо. Крім того влаштовувалося чайні вечорі, осінні та зимові забави, забаву дебютанток, показ моди чи традицій, як великодні звичаї та прибрання великоднього кошика, курс танків, провадження садочка, показ писання писанок та декорацій тортів, кераміки. Відділ займався різдвяною просфорою, чи на Великдень "свяченим", з відповідно прибраною залєю до кожної імпрези. Таким шляхом здобували фінанси на конечні потреби. А саме помагали нашим людям за океаном, в Німеччині, Польщі, Югославії і Австралії. Відділ

*Членки-піонерки 69-го Відділу США:
Перший ряд зліва: Лідія Яців, Марія Гаркач, Марія Дейчаківська, Марія Пашин, Стефанія Лучковська, Марія Химеч, Анна Павлишин, Дора Трипняк.
Другий ряд зліва: Сеня Боївка, Марія Зубаль, Марія Вилічко, Анна Лукша, Тамара Пугуляй, Марія Бучинська, Марія Охрін, Розалія Головацька, Анна Комар.
Третій ряд зліва: Катерина Шуя, Ада Вляшин, Юстина Рудяк (померла), Марія Івасишин, Кароліна Ганчарик, Анна Гаванська, Юлія Скірка, Катерина Баярчак.*

Pioneer-member of UNWLA Branch 69.

утримував школу в Людвігсфельді, посилаючи 30 дол. місячно. Підтримував матеріально п'ять родин в Європі. Крім того вислано за один рік 27 пакунків потребуючим. Відвідувано місцевих громадян у лічниці чи дома під час недуги.

Так наш Відділ досягнув 25 літ свого існування, з новими членами, з новими ідеями, бож багато раніших членок виїхало до інших місцевостей. Так здебільша виглядала пророблена праця Відділу впродовж 25 років існування.

Марія Гаркач.

"ЛЕМКІВСЬКИЙ ВЕЧІР" ІВАННИ САВИЦЬКОЇ І ХРИСТИНИ КАРПЕВИЧ В ДІТРОЙТІ.

Іванна Савицька й Христина Карпевич з членками 76-го Відділу після "Лемківського вечора"

I. Savysky & C. Karpevych with members of UNWLA Br. 76 at the "Lemko Evening."

Вечір підготував 76-ий Відділ США у Воррен, Мічиген. Він відбувся 20-го листопада 1982 р. в аудиторії Школи Непорочного Зачаття в Гемтремк (Дітройт).

Голова Марта Василькевич привітала присутніх, а Галя Калитяк представила наших мисткинь і подала короткий перегляд програми вечора.

На сцену вийшла Іванна Савицька в лемківській носі і тимже говором повела слухачів в минуле. Розказувала про молодість, про безжурні дитячі роки, першу дитячу любов, про колиску, що її дід стругав для правнука, легенди про розбишак, тяжку працю, червоні пацьорки та про весілля. Радість чергувалась з журбою. Та все те було там, вдома на рідній землі.

І врешті по довгих роках вона відвідує свою спустошену "Лемковину" і ілюструє це слухачам повним болю есеєм "Відчиняю заржавілі двері".

Мистецьке слово Іванни Савицької перепліталось і гармонійно доповнювалось відповідними піснями. Христина Карпевич, яка в свою чергу полонила слухачів прекрасним голосом та інтерпретацією виконаних пісень, до яких сама акомпаньювала на фортепіані. Монтаж незвичайно вдалий. Ми вдячні нашим мисткиням, що до нас завітали.

Шкільні діти під проводом Ксені Кучер склали їм подяку, продеклямували вірш І. Савицької та обох обдарували квітами.

На закінчення голова Відділу Марта Василькевич подякувала І. Савицькій та Х. Карпевич за виступ, а гостям за присутність. Серед дітройтської громади голоси про той вечір є дуже прихильні і бажалося б побільше таких імпрез.

Для інформації зацікавленим подаємо, що у "Свободі" і "Америці" були поміщені дуже гарні і докладні дописи про ту імпрезу ред. Михайла Бажанського.

С. Строїч,
пресова референтка

НАДІСЛАНІ КНИЖКИ

**Багмет Андрій. Словник Си-
нонімів Української Мови.** Науко-
ве товариство ім. Шевченка. Нью-
Йорк—Париж—Сідней—Торонто
1982. 465 ст.

**Барагура Володимир. Кали-
новий Міст.** Збірка споминів —
розповідок з дитячих років у Не-
мирові і з життя учнів Яворівської
Гімназії в 1914-1928 рр. Видавниц-
тво "Свобода". Нью-Йорк—
Джерзі Ситі. 1982. 220 ст.

**Гордієнко Гаврило. Бібліогра-
фія Друкованих Праць за роки
1927—1982.** Накладом автора. Фі-
лядельфія. 1982. 187 ст.

**Дибко Ірина. Александер Поп
— "Нарис про Людину",** перекла-
ди з англійської мови. 1981. 53 ст.

**Дибко Ірина. На Перехресті Ро-
ків.** Поезії й драми. 1982. 128 ст.

**Копач Олександра. Богатирі
Стародавньої України.** Для дітей
кожного віку. Видавництво Об'єд-
нання Працівників Дитячої Літера-

тури. Торонто, Канада. 1982. 53 ст.

Літопис Волині 13-14. Накла-
дом Товариства "Волинь" Вінні-
пег, Канада. 1982. 231 ст.

**Матушевська Галя. Казка про
Грибка Жовту Шаповку.** "Добра
Книжка". Торонто, Канада. 1982.
14 ст.

Нотатки з Мистецтва 22.
Об'єднання Мистців Українців в
Америці. Філядельфія. Вересень
1982. 79 ст.

**Пропам'ятна Книга Гімназії Се-
стер Василянок у Львові.** Науко-
ве Товариство ім. Шевченка. Нью-
Йорк —Париж—Сідней—Торон-
то. 1980. 334 ст.

**Савицька Іванна. Ой Верше
Мій, Верше...** Нариси з минулого й
сучасного Лемківщини. Видавниц-
тво "Ключі". Кренфорд, Нью Джер-
зі. 1982. 80 ст.

**Скелястий Опанас. Розкуте
Слово.** Сонети і поезії. Видання Ко-

мітету Оборони Прав Людини в
Україні при УГВ. Мельборн,
Австралія. 1980. 136 ст.

**Bilovus Anastasia. My Life
Memoirs (1914—1982).** Florida. 1982
80 pp.

**Jahrbuch der Ukrainekunde.
1982. Munchen.** 335 pp.

**Vovk Vera. Ivan Franko — Moi-
ses.** Sociedad dos Amigos da Cultura
Ucraniana Curitiba. Companhia Bra-
sileira de Artes Graficas Rio de
Janeiro. 1981. 74 pp.

**Vovk Vera. Vassyl Stefanyk —
Cruz de Pedra e Outros Contos.**
Sociedad dos Amigos da Cultura
Ucraniana Curitiba. Companhia Bra-
sileira de Artes Graficas Rio de Ja-
neiro. 1982. 64 pp.

**Vovk Vera. Taras Chewtchenko.
—O Sonho.** Sociedad dos Amigos
da Cultura Ucraniana Curitiba.
Companhia Brasileira de Artes' Gra-
ficas Rio de Janeiro. 1980. 58 pp.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ В ПАМ'ЯТЬ СОНІ ЛАГОЛИ.

С. Лагола — як медична сестра.

Дня 25-го жовтня 1982 р. перестало битися серце нашої бувшої Союзянки **Соні Лаголи**, вірної Дружини, доброї Мами і Бабуні. Відійшла у Вічність по короткій і тяжкій недузї, на 60-му році життя. Народжена в Городенці в Україні, в домі Самуляків. В дитинстві втратила маму і виховувати Соню помагала батьковї тета. Мрією молодї Соні було працювати медичною сестрою. По закінченні народної школи працює у шпиталі в Городенці, здобуваючи освіту в даному напрямку. Під час Другої світової війни несла поміч раненим на східньому фронті. Там дісталася в німецький полон, з якого втікає до Польщі, а потім до рідного міста Городенки. По смерті Батька під час німецької окупації вивозять її разом з іншими на працю до Німеччини.

Працювала у різних військових шпиталях. Під час бомбардування рятувала життя раненим, наражуючи своє. Не покидала своєї відданої праці і в таборах "ДП". Обдарована гарним голосом, співала в церковних хорах.

В Америці присвячує свій час і труд родинному життю. Виховує доню в глибокій вірі і любові до рідної мови. Це їй вповні вдалося. Дочка вийшла заміж за американця, але він прийняв український обряд, вдома панує двомовність. За словами зятя: "наш обряд один із найкращих".

Бабуня по зятеві горда, що її внучки володіють двома мовами. Протягом кількох літ Покійна займалася організуванням вистав українського мистецтва на міжнародних фестивалях у Толідо.

Належала до 31-го Відділу СУА в Россфорд, Огайо протягом 10 літ.

Займала пост референтки суспільної опіки. Була головою Відділу протягом одної каденції. Спокійна, працювита, лагідної і веселої вдачі була загальнолюблена.

Залишила в глибокому смутку мужа, доню, зятя, три внучки, ближчу і дальшу родину та багато приятелів.

Віримо, що її душа в рожево-блакитних просторах, де не має болю ні печалі, молить у стіп престола Всевишнього ласки для улюбленої родини і крашого майбутнього для нашого нескореного народу.

Вічна їй Пам'ять,

Ірена Гнатчук.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА що відійшла у Вічність **Анна Паславська** на 92-му році життя, членка 5-го Відділу СУА в Дітроїті. Покійна народилася в Галичині. До Америки приїхала 19-літньою дівчиною, одружилася з Миколою Паславським і замешкала в Дітроїті. Була добра і щира працівниця та жертвенна на добродійні цілі. Дім, у якому жила записала на будову дому старших віком "Українське Село" у Дітроїті. Залишила у глибокому смутку одного сина, дві сестри в Україні, три внуки і три правнуки. Нехай американська земля буде їй легкою.

Управа і членки 5-го Відділу СУА

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК

В посмертних згадках, які були поміщені в "Нашому Житті" ч. 1. на ст. 32 поміщено помилково світлину сл. п. Розалії Федьків з 89-го Відділу без тексту посмертної згадки.

На цій же сторінці поміщено посмертну згадку Соні Лаголи без світлини. Сьогодні містимо світлини померлих та посмертні згадки про них.

УВАГА!

Просимо на звороті всіх світлин писати прізвища осіб, числа Відділів і інші дані. Брак опису спричиняє помилки.

Рівночасно просимо чітко писати імена і прізвища у всіх дописах в українській і англійській мовах.

ПОХОВАЛИ ЗАСЛУЖЕНУ СОЮЗЯНКУ Е. Р. ФЕДЬКІВ.

Зі смутком у серцях членки 89-го Відділу СУА та громада в Кергонксоні, Н. Й. відпровалили у вічну подорож довголітню свою членку **бл. п. Евфрозину Розалію Федьків з дому Шкільник**. Покійна народилася 9-го березня 1905 року в Млинах Шкільникових, Дрогобич. Походила з національно свідомої родини. Її батько був підстаршиною в Першій світовій війні, а брат Михась боровся і загинув під час Визвольних змагань України. Вийшла вона заміж за Антона Федькова, який будучи ще молоденьким юнаком, пішов у ряди Усусусів. Будучи вже матір'ю і дружиною, була активна в читальні "Просвіта" як бібліотекарка. Книжки любила і трактувала їх, як джерело науки та старалася навчити своїх дітей пошани до всього українського. Перебувши буревій Другої світової війни переїхала з чоловіком та 4 дітьми до Америки. Спочатку родина Федькових мешкала в Нью-Йорку (Мангатен), де посилали сина й доньку до школи св. Юра. Вже тоді була активною в рядах СУА. Пізніше родина переїхала на Бронкс, де покійна відразу вступила до 8-го Відділу СУА. У Відділі виконувала функції різних референток, а від 1967 до 1972 років була його головою. Коли рознеслася вістка, що біля Союзівки будуватимуть українську оселю "Золоту Осінь" приступила з чоловіком до цієї спільноти. Та, на жаль в 1972 році вмирає її чоловік і вона мусіла зрезигнувати. Все ж, тому, що любила мальовничу гірську природу, бо ж сама родилася на Підкарпатті, переїздить до Кергонксону. Тут вона відразу вписалася до 89-го Відділу СУА. У Відділі виконувала функції пресової референтки у 1973-74 роках, імпрезової 1974-1975 р., суспільної

опіки 1976-1978 рр., в Контрольній Комісії 1980 р.

Покійна завжди вишивала, шила різні речі на "румідж сейл", чергувала при випродажу, помагала пакувати пакунки та висилала їх, була постійною передплатницею журналу "Наше Життя". Бл. п. Евфрозина була надзвичайно релігійною, коли рознеслась вістка про заснування Марійської Дружини в Кергонксоні, була одною з засновниць та довголітньою секретаркою (5 років). Також була членкою Братства Св. Володимира, Українського Товариства "Самопоміч", в якому 2 роки виконувала функцію суспільної опіки та інших товариств. Мала чутливу до людського горя вдачу і, хоч самій хворій приходилося часто перебувати в шпиталі, проте поспішала зі словом розради чи й допомоги іншим, взагалі до самого кінця свого життя була жертвенною в громаді. Бл. п. Е. Федьків гарними словами попросила від Відділу голова Оксана Ленець та прищепила їй на груди відзнаку СУА з рожами. Від Марійської Дружини попросила її голова Ольга Салук, від тово. "Самопоміч" попросив голова інж. Лукомський. Бл. п. Евфрозина несподівано померла 23-го вересня, поховали її 25-го на українському цвинтарі в Гемптомбургу, Н. Й., поряд з могилою її чоловіка. Вічна їй пам'ять!

Ольга Денисенко,
пресова референтка

21-го жовтня 1982 р. відійшла на вічний спочинок на 80 році життя бл. п. наша **Сестра Павліна Грещук**. Народилась у Микулинцях повіт Тернопіль Західна Україна. Покійна приїхала до Нью Йорку 1926 р. до сестри Добріяньської. Працювала і учасала до англійської школи. По закінченню школи працювала в англійському видавництві книжок. Була членкою церкви св. Юра в Нью-Йорку. Була жертвенною на різні цілі.

1979 р. захворіла, нею заопікувались її сестри, спровадили до Лос Анджелес, Кал. і тут вона померла. 25-го жовтня відправилась панахида, 26-го жовтня відслужено Св. Літургію в церкві Різдва Пресвятої Діви Марії, в якій відправляли о. парох Леськів і о. Я. Тростенецький. По закінченню похоронних відправ, Покійну відправили на вічний спочинок у Форест Лавн Меморіал Парк, Лос Анджелес, Кал. Нехай земля буде легка Покійній. За відслуження панахиди і Св. Літургії складаємо ширю подяку о. парохіві

Леськові і о. Я. Тростенецькому. Складаємо ширю подяку усім учасникам спільної молитви. Також ширю подяка, тим, що зложили на Св. Літургію: 55-ий Відділ СУА, Марійська Дружина, Управа ОЖОЧСУ, подружжя Демки.

20-го вересня 1982 р. відійшла у Вічність **Анастасія Недвід** довголітня членка 23-го Відділу СУА, Дітройт.

Покійна народилась 29-го квітня 1903 р. в Західній Україні. До Америки приїхала 1924 р. молодою дівчиною і зараз же цього року одружилася з Еліас Недвід і подружжя замешкало в Дірборн., Мічіген.

Покійна належала до 23-го Відділу СУА майже від самих початків його заснування. Була активною членкою, працювала в проводі Відділу в господарському комітеті. В 1965 р. їздила на Конвенцію СУА до Нью-Йорку як делегатка Відділу. Була взагалі працювитою і жертвенною.

Враз з чоловіком були фундаторами церкви св. Михаїла в Дірборн, якої були парафіянами. Муж помер в 1967 р. Покійна важко пережила той удар і в 1968 р. переїхала до Індіан Рівер на постійне перебування. Відтоді не могла вже працювати у Відділі, але піддержувала зв'язок з членками 23-го Відділу, пересилала грошові зобов'язання, бо любила і дорожила СУА.

Ненадійна смерть перервала нитку її життя і вона померла в Літл Траверс шпиталі. Місце вічного спочинку найшла вона у Шрайн цвинтарі в Індіан Ріверс.

Покійна оставила в глибокому

смутку сина Андрія Недвід, дочку Марію Геалі, 6 внуків і одного правнука та ближчу і дальшу родину в Америці і в Україні.

У її пам'ять родина зложила 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Люба Стеца,
секретарка 23-го Відділу СУА, Дітройт

Ділимося сумною вісткою з членством СУА і приятелями, що відійшла у Вічність **Анна Патра**, з дому Гринчук на 87 році життя, довголітня членка 5-го Відділу СУА у Дітройті. Покійна народилася в Котузові повіт Підгайці. До Америки приїхала 18-літньою дівчиною у 1913 р. і замешкала у Фултоні Н.Й. де й вийшла заміж за Андрія Патру

та разом перенеслися до Дітройту. Молоде подружжя відразу включилося у громадську працю. Покійна Анна вступила до Сестрицтва при церкві Непорочного Зачаття і до Українського Народного Союзу. Була активна в українській школі в Норт Дітройт. Була головою жіночої організації "Молода Україна", яка дала початок 5-му Відділові СУА в 1933 р. У 5-му Відділі була довгі роки в Контрольній Комісії. Була жертвенна на добродійні цілі. Залишила у глибокому смутку доньку Настуню і зятя, сина Богдана і невістку, 5 внуків і два правнуки та жалобну громаду, з якою працювала. Нехай американська земля буде їй легкою, а пам'ять про Покійну нехай лишить між нами.

Управа і членки 5-го Відділу СУА

НАШЕ ЖИТТЯ, ЛЮТИЙ 1983

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

В пам'ять **бл. п. Климентини Площанської**, матері нашої членки **Евгенії Квозко**, на Пресовий Фонд "Нашого Життя" зложили членки **103-го Відділу СУА** в Гемпстеді 50.00 дол.,

Зеновія Зарицька, Юлія Захарія, Ольга Курчак, Іванна Солтис, Параскевія Шпачинська.

Замість квітів на могилу **бл. п. Михайла Саґатого** — чоловіка нашої членки **Степанії Саґати**, складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Пані **Степанії** висловлюємо наші щирі співчуття,

103-й Відділ СУА
Гемпстед, Н.Й.

Замість квітів на могилу **бл. п. Климентини Площанської**, матері нашої членки **Евгенії Квозко**, складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Родині складаємо наші щирі співчуття,

103-й Відділ СУА,
Гемпстед, Н.Й.

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Евфрозини Розалії Федьків**, членки 89-го Відділу СУА, Кергонксон Н.Й. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", жертвують:

15.00 дол. 89-ий Відділ СУА, 10.00 дол. Стасюк Дарія, 5.00 дол. Денисенко Ольга,

Крім того на жалобному обіді за бажанням родини присутні склали на потреби католицької церкви Пресвятої Трійці в Кергонксоні 260 дол., 100 дол. родина, 85 дол. 71-ий відділ СУА Джерзі Ситі.

У першу болючу річницю смерті моєї незабутньої Дружини **бл. п. Віри Сушків** складаю 200.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку і 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Володимир Сушків

В шосту річницю відходу у вічність мого незабутнього і **Дорогого Бориса** складаю 100.00 дол. на побудову пам'ятника на могилі бл.п. Ізидори Косач-Борисової,

Марія Ржепецька

Замість квітів на могилу нашої товаришки з гімназії СС Василянок у Львові **Олі з Вербицьких Голіян**, складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 100.00 дол.

Маруся Мудрак-Карпевич, Фалинка Любінецька-Кульчицька, Іця Макарушка-Пежанська, Люба Яримович-Савойка, Галя Равич-Янішевська.

Замість квітів на свіжу могилу: **бл.п. Олени Федак-Шепарович, бл.п. Евфрозини Федьків**, голови бувшого 8-го Відділу СУА, Бронкс Н.Й., **бл.п. Олександра Гладкого, бл. п. Вадима Лесича-Кіршака, бл.п. проф. Петра Оришкевича, бл.п. Ірини Шухевич-Любчак** і **бл. п. Осипа Новицького**, прихильника й ентузіяста праці СУА, складаю на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 50.00 дол. Опечаленим Родинам висловлюю щирі співчуття,

Ірина Кашубинська

У сьому річницю смерті моєї найдорожчої Дружини **Мирослави Притули** пересилаю 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" і 25.00 дол. на Український Музей,

муж Василь Притула

В пам'ять моєї незабутньої Дружини **Марусі Косарчин**, з дому Фльорчук, що 8-го листопада 1982 року в Чикаго відійшла від нас у Вічність, складаю 25.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", як теж у її пам'ять залучую 30.00 дол. на дві передплати журналу "Наше Життя" для моїх дочок,

Горем прибитий чоловік світлої пам'яті **Марусі, Микола Косарчин**

Замість квітів на могилу **д-р Івана Жовніровича** складаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" та 20.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

Надія Мандрусяк

В пам'ять наших друзів, які відійшли у Вічність: **Вадима Кіршака, Івана Крупського, Льоня Крушельницького, Миколи Комарницького**, складаємо 40.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя";

Евстахія і Степан Шугани

В пам'ять **бл.п. Єлисавети Манько** складаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Марта Копач Гречаникова

В пам'ять моєї дорогої Мами **бл.п. Марії Костюк** пересилаю 20.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя",

Галина Гаврилук,
71-ий Відділ СУА, Джерзі Ситі, Н.Дж.

Замість квітів на могилу **св. п. Олександри Гошки** — мами моєї приятельки **Наталії Загайкевич**, складаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Марія Гординська

В другу болючу річницю смерті мого дорогого мужа **бл.п. Петра Гордійчука** пересилаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Марія Гордійчук з родиною

В шосту річницю смерті моєї незабутньої **Бабуні, Михайлини Чайковської**, що померла у Філядельфії 25-го лютого 1977 року, складаю 15.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя",

Марта Тарнавська

Замість квітів на свіжу могилу **Іванни Дацко** з дому Тріль зі Львова, членки 63-го Відділу СУА, складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", а мужеві **Романові** висловлюю щирі співчуття,

Леонтина Галяженко
з родиною,
членка 63-го Відділу СУА

В пам'ять **сл.п. Михайла Гонка** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Дружині покійного, **сина-ві Миронові** з дружиною **Христею** і донці **Христі** складаємо щирі співчуття

Е. і Я. Струтинські з родиною

Замість квітів на могилу **бл. п. Володимира Кульби** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Анна Коваль

В пам'ять моєї найдорожчої незабутньої матері бл.п. **Ольги Фацієвич** посилаю передплату на журнал для "Бабусі",

Марія Харина

МАРІЙКА ПІДГІРЯНКА

ГОРОБИНА

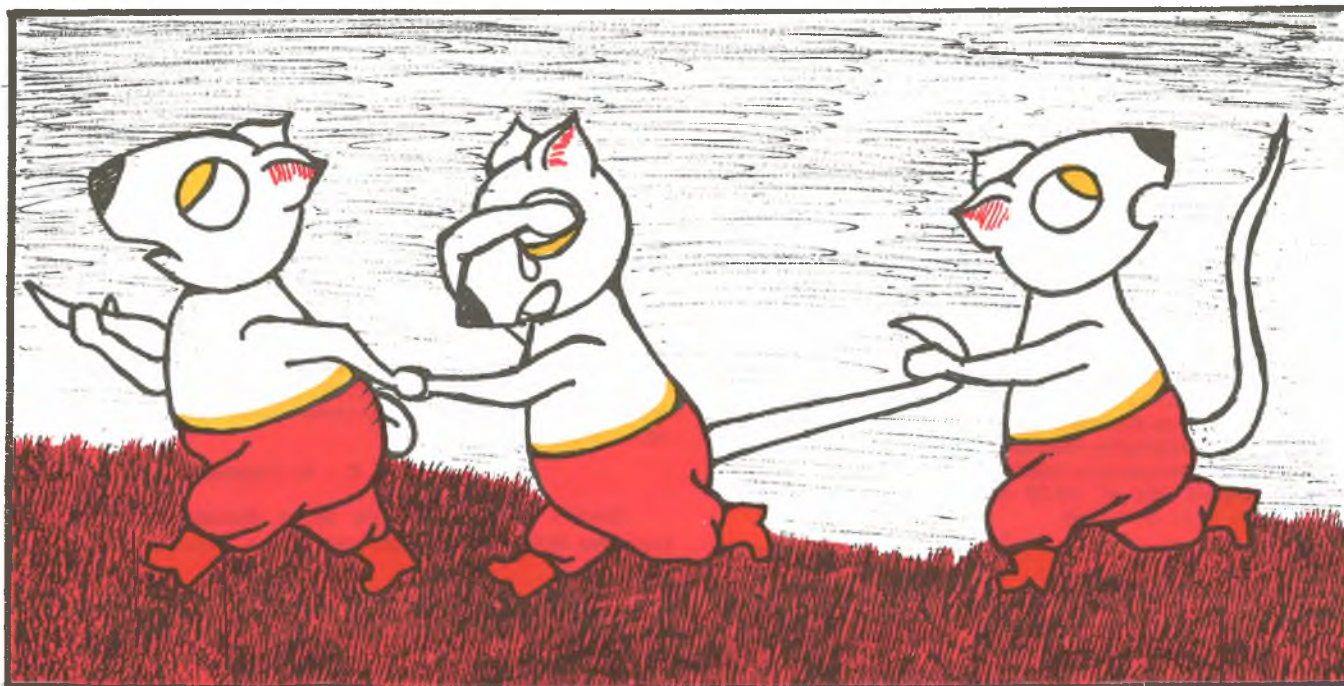
Буйна горобино,
 Ти шумиш зелено,
 Ти цвітеш біленько,
 Родиш червоненько.
 Дай ягід у гронах,
 Пишних і червоних,
 З них зроблю коралі
 Для своєї лялі.
 Коли їх насилю
 Лялечці на шию,
 Така гарна буде —
 Здивуються люди.
 Будуть споглядати
 І мене питати:
 — А чия та ляля
 Прибрана, мов краля!

ПРАЦЬОВИТА ДІВЧИНКА

Беручка, чемненька
 Дівчинка Оленка, —
 Цілий тиждень у роботі,
 А все веселенька.
 В понеділок пряла,
 У вівторок ткала,
 А в середу у череду
 Овечки загнала.
 У четвер білила,
 У п'ятницю мила,
 А в суботу всю роботу
 До кінця скінчила.
 А прийшла неділя —
 Сорочечка біла,
 В ній дівчинка, мов квіточка,
 Між подруг сиділа.

ТРОЄ МИШЕНЯТ

КІВАГМЕ
 ЕСКІМОСЬКИЙ КАЗКАР

Мал. Ельмира Геруляк

Було в мамі-мишки троє мишенят. Прудкі, швидкі, одне тільки лихо — неслухняні.

Втекли вони якось усі троє з дому:

— Погуляємо на волі, побігаємо без догляду!

Настала ніч, а вони гуляють. Небо стало чорне, мама-мишка хвилюється, а малюків усе нема!

От і зірки ясні загорілися. Гуляють собі мишенята. Коли це раптом страшний шум знявся — та хіба ж у темряві розглядиш, що воно таке?

— Це вітром з неба зірки зірвало! — злякалися мишенята. — Мамо, мамо, — загукали вони одчайдушно, — заховай нас! З неба зірки падають, а вони ж, певно, дуже гарячі!

Почула мати голоси своїх мишенят-малюків, кинулась заганяти їх у кубло.

— Дурненькі! Це не зірки, це — очі страшного мишачого ворога — сови. Та в нірці вам боятися нема чого, вона вас тут ніяк не дістане.

О. ОЛЕСЬ

СНІГУ, ОЙ СНІГУ ЯКОГО!..

Снігу, ой снігу якого!..
 В білих снігах потонули
 Гори, степи і долини...
 Наче чекаючи любого гостя якогось,
 Радий господар
 Свитку свою розіслав по дорозі,
 Свитку свою з найбільшої вовни,
 Свитку свою, не надівану й разу.
 Наче тут паслися гуси уранці,
 Скублись, кричали
 І пух свій розкидали білий.
 Наче тут віяли тихо вітри,
 Віяли тихо й несли
 Хвилі вишневого цвіту.

ЗИМОНЬКА-ЗИМА

Поза тином, поза хатою
 білі сніються сніжки...
 Буде хата волохатою,
 буде тин — самі ріжки.

Бо мете ще й кучугуриться,
 білі вихори здійма.
 Та ніхто із нас не журиться.
 Здрастуй, зимонько-зима!

Наче пісні голосистої,
 що злітає над саньми,
 ждали ми зими врочистої,
 срібнобрової зими.

Замість квітів

В чотирнадцяту сумну річницю смерті нашого незабутнього чоловіка і батька **бл.п. інж. Богдана Турка**, замість квітів на могилу, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", 10.00 дол. на Український Музей та 10.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької,

Марія Турко з родиною

В пам'ять **Вадима Лесича Кіршака** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Лідія Волосянська,
членка 82-го Відділу СУА, Н.Й.

Замість квітів на свіжу могилу **сл. п. Михайла Шевчука**, який помер в Україні, складаю 5.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Розалія Принада

Замість квітів на свіжу могилу **сл.п. Івана Кельмана** складаю 5.00 дол. на сиротинець у Бразилії,

А. Шевчук

У другу болючу річницю смерті нашої найдорожчої **Мамусі і Бабуні, д-р Людмили Бризгун**, пересилаємо в її пам'ять передплати на журнали, які Мамуса любила читати: "Наше Життя", "Промінь" і "Жіночий Світ" для невідомих бабусь,

Оксана і Ярослав Соколики
із синами **Всеволодом та Ігорем**

Замість квітів на далеку могилу **бл.п. Катерини Мицак**, сестри нашої членки Леонтини Гошовської та на свіжу могилу **інж. Романа Іванчишина**, сина нашої членки Ірини Іванчишин, складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Шановним Родинам складаємо щирі співчуття,

Управа і членки 82-го Відділу СУА, Нью-Йорк

В пам'ять **св. п. Мирона Качмарського**, брата нашого швагра Володимира Качмарського, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Іванна і Ярослав Клими

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

В імені **Батьків Ольги та Дмитра Квасниць** складаємо 3000.00 дол. як пожертву на Український Музей в Нью Йорку,

Софія і Титус Геврики

В пам'ять наших **Батьків Василя і Ірини Кульчицьких** складаємо на їхні далекі могили замість квітів 100.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку,

Ольга і Богдан Фараонові

У світлу пам'ять **Дорогих Батьків бл.п. Івана і Станіслави Гребеняків та Брата бл. п. Романа** складаю 500.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку,

д-р Ірена Гребеняк

В пам'ять **бл. п. Віри Сушків** складаю 200.00 дол. на Український Музей,

Володимир Сушків

Замість квітів на далеку могилу **бл.п. Марії Костюк**, мами нашої голови Галини Гаврилюк, склали на Український Музей: **10.00 дол.** В.Г. Білик, **по 5.00 дол.** К. Коць, Х. Кахнич, Е. Рубчак, Н. Ковбаснюк, С. Штомпіль, О. Доманська, С. Цюлко, К. Гадевич, С. Білоус, Ю. Демченко, П. Шеремета, Д. Яременко, М. Куций, А. Струк, М. Мацяк, Я. Костів, А. Шубак, Д. Кравченко, **3.00 дол.** А. Вішка, **1.00 дол.** М. Батюк, **11.00 дол.** Відділ. **Разом 120.00 дол.**,

71-ий Відділ СУА, Джерзі Ситі, Н.Дж.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. інж. Романа Т. Войтовича**, зложили на Український Музей в Нью-Йорку: **по 25.00 дол.** д-р Михайло і Марія Логази, д-р Александер і Ярослава Гудзяки, мгр, Михайло Рубич, **10.00 дол.** проф. Павло і Мирослава Малярі,

Замість квітів в пам'ять **бл. п. інж. Анатолія Яросевича** зложили 50.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку,

Святослав і Стефанія Шеремети

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ефрозини Федьків** складаю 50.00 дол. на Український Музей,

Дзвінка Захарчук

Замість квітів на свіжу могилу **сл. п. Соні Лаголи** з Толідо, Огайо, бувшої членки 31-го Відділу СУА, приятелі зложили 50.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку, а мужеві Покійної складають щире співчуття,

Л. Медицька, касирка 33-го Відділу

В пам'ять трагічної смерті нашої улюбленої доні **Лідії Гречаник-Дрентіле** складаємо 30.00 дол. на Український Музей,

батьки, брат з дружиною і муж

Замість квітів на могилу **д-ра Петра Оришкевича** складаємо 20.00 дол. на Український Музей, а шановні друзині, синові та родині висловлюємо наші щирі співчуття,

Софія і Семен Михайлишини

В пам'ять найдорожчої та незабутньої Мами **бл. п. Мирослави з Зінюків Притули** складаємо 25.00 дол. на Український Музей та 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

д-р Христина і д-р Трувор Кузьмовичі

В пам'ять нашої незабутньої "хресної мами" **Галюсі Попель** в день посвячення пам'ятника на її могилі, складаю 10.00 дол. на Український Музей,

Ірена Клос

В пам'ять **Ірини Пясецької** складаємо 50.00 дол. на Український Музей

д-р Роман і Ольга Морози

Замість квітів на могилу **бл. п. Мирослави Кульшиської** складаю 30.00 дол. на Український Музей,

Дарія Витанович

В пам'ять **бл. п. Ірини Шухевич-Любчак** складаю 20.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

Ярослава Левицька

Замість квітів на могилу **д-р І. Крупського** складаю 10.00 дол. на Український Музей, а родині покійного складаю щирі співчуття,

Анна Гореча

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невічливих образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Аноніми не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 — 1 і по полудні від 3 — 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646. Адреса: 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

В річницю смерті **бл. п. Мирослави Притули** складаю 25.00 дол. на Український Музей,

Василь Притула

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Софії Олесницької** складаємо 25.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку,

Володимира і Євген Шипайли

Замість квітів на свіжу могилу нашого приятеля **д-р Івана Крупського** складаємо 25.00 дол. на Український Музей,

Євген і Стефанія Гувовичі

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. інж. Романа Т. Войтовича** складаю 10.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку, а Вп. Родині складаю щире співчуття,

Стефанія Жизневська

Замість квітів на могилу **бл. п. Євгена Батерфальви** складаю 20.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку,

Таня Криницька

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. інж. Романа Т. Войтовича**, нашого дорогого і незабутнього приятеля, складаю 10.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку,

Олена Смулка з родиною

In memory of Anatol Yarosevych, my friend Slava's dear husband, accept my donation of \$10.00 to the Ukrainian Museum in New York.

Stephanie Finan.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Анатолія Яросевича**, мужа нашої членки Ярослави, складаємо 10.00 дол. на видання книжки дитячої творчості з нагоди 1000-ліття Хрищення Руси-України.

Управа і членки 64-го Відділу СУА.

Замість квітів на могилу **бл. п. Анатолія Яросевича** на видання книжки дитячої творчості з нагоди Хрищення Руси-України, зложили **по 10.00 дол. Христя Навроцька, Марія Даниш, Марія Карпевич.**

82-ИЙ ВІДДІЛ СУА, НЬЮ-ЙОРК, Н.Й.

Річні загальні збори Відділу відбулися 18-го грудня 1982 р. у присутності голови СУА Іванни Рожанковської та голови Округною Управи Лідії Магун.

Нову управу вибрано в такому складі: Софія Серафин, — голова, Марія Мартюк — заступниця голови, Олександра Кіршак — секретарка, Надія Попель — касирка.

Референтки: Іванна Клим — культурно-освітня, Ірина Крамарчук — пресова, Теодора Бриттан — виховна, Ольга Трачук — мистецька, Ольга Гірна — суспільної опіки, Олена Смулка, Лідія Волосянська, Теодора Бриттан — господарські. Організаційна референтура покищо необсаджена.

Контрольна Комісія: Іванна Савицька, — голова, Ольга Соневицька і Ольга Вербовська — члени, Володимира Падох — заступниця.

Ірина Крамарчук
пресова референтка

104-ИЙ ВІДДІЛ СУА, Н.Й.

Річні загальні збори Відділу відбулися 10-го грудня 1982 р. у присутності 18 членок і при участі заступниці голови Округною Управи Наді Савчук.

Вибрано **управу на 1983 р. в такому складі:** голова — Уляна Ганущак, заступниця голови — Ольга Ярух, протоколярна секретарка — Рома Шуган, кореспонденційна секретарка — Оксана

Байко, касирка — Катя Попович.

Референтки: організаційна — Ореста Качала, культурно-освітня — Ірена Собар, імпрезова — Марійка Саламащак, суспільної опіки — Люба Патітуччі, пресова — Оксана Станько.

Контрольна Комісія: Марі Анна Клебан, Дарія Байко і Стефанія Савка.

Оксана Станько,
пресова референтка

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined — by Ukrainian Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., N. Y., N. Y. 10003

Subscription in the United States of America \$15.00, half year \$8.00, single copy \$1.50.

COUNTRIES OTHER THAN U. S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency, which will equal the amount of 15.00 American dollars.

ПЕРЕДПЛАТА В США: річна ... 15.00 дол. піврічна 8.00 дол. Поодинокі число 1.50 дол.

КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США (за винятком Південної Америки) можуть вплачувати у своїй валюті, в сумі яка дорівнює вартості 15.00 американських доларів.

Printed in U. S. A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N. J., 07011 ©Copyright 1981 Ukrainian Women's League of America, Inc.

"Second-Class Postage Paid at New York, N.Y. and at additional
mailing offices" Return to "Our Life" Magazine, (USPS 414-660)
108 Second Ave. New York, N. Y. 10003
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Волинські взори зі збірки о. д-ра Юрія Шумовського. Початок ХХ ст. Власність Українського Му-
зею. Рисувала Ольга Трачук. Взори надаються для хатнього й церковного вжитку. Вишивати чер-
воними нитками ДМЦ ч. 321